

Recovery – at komme til sig selv

Nr. 3/2006

10. februar

63. årgang

Social pædagogogen

Børnene får ingen returbillet

Forslaget om tvangsbortadoption er for vidtgående, mener en tidligere anbragt. Børnene bør selv have mulighed for at vælge deres forældre fra.

„Vi tror ikke, at bortfaldet af eksklusiv-aftaler vil føre til medlemsflugt fra fagbevægelsen til de gule „fagforeninger“, der ellers vejrer morgenluft efter dommen. Tværtimod faktisk.“

Medlemskab og forhandlingsret

I begyndelsen af det nye år faldt en af de traditionelle grundpiller i det danske aftalesystem på arbejdsmarkedet væk. En dom ved Menneskerettighedsdomstolen erklærede eksklusivaftaler for at stride mod menneskerettighederne.

Eksklusivaftaler er bestemmelser i kollektive overenskomster, der forpligter en arbejdsgiver til kun at ansætte medlemmer af den organisation, der er part i overenskomsten.

En eksklusivklausul har hidtil været opfattet som lovlige i den private sektor, når lønmodtageren blev gjort opmærksom på den ved ansættelsen. Omvendt har de ikke eksisteret i den offentlige sektor, da forvaltningerne har en grundlæggende pligt til at behandle alle borgere lige.

Eksklusivaftalerne har især haft betydning ved at gøre det lettere for fagbevægelsen at håndhæve overenskomster med især små, uorganiserede arbejdsgivere. Omfanget har ofte været voldsomt overdrevet, faktisk har mindre end 10 procent af LO's medlemmer været omfattet af aftalerne.

LO's reaktion på afgørelsen ved Menneskerettighedsdomstolen var straks at erklære alle eksklusivaftaler for ugyldige. Og sammen med oppositionen i Folke-

tinget at kræve, at tilsvarende aftaler for eksempelvis læger, advokater og tandlæger også gøres ulovlige.

Vi tror ikke, at bortfaldet af eksklusivaftaler vil føre til medlemsflugt fra fagbevægelsen til de gule „fagforeninger“, der ellers vejrer morgenluft efter dommen. Tværtimod faktisk.

De gule „fagforeninger“ mister nu et ideologisk kort. Nemlig at være et „frit“ alternativ til „tvang“, som de har betegnet eksklusivaftalerne. Tilbage står nu kun, at deres pris for medlemskab er lavere.

Men selv den pris er alt for høj. For de gule fagforeninger har ikke den afgørende vare på hylderne. Nemlig de overenskomster, der sikrer medlemmernes løn- og arbejdsforhold.

For SL's vedkommende ændrede dommen ikke alverden, da der som sagt ikke optræder eksklusivaftaler på vores område.

Men vi deler fortsat den samlede fagbevægelses ambition om at organisere alle på vores arbejdspladser. Og vi støtter også fortsat princippet om, at medlemmerne af fagbevægelsen skal være organiseret i den organisation, der har forhandlingsretten på deres arbejdsområde.

Foto: Vibeke Toft

Af Kirsten Nissen
forbundsformand

Socialpædagogen

ISSN 0105-5399
Ansvarshavende:
Forbundsformand
Kirsten Nissen
Redaktion:
Lone Marie Pedersen
(redaktør)
Kurt Ladefoged
Jens Nielsen
Karianne Bengtsen Blem

Layout: Bodil Hesselbo
Stillingsannoncer:
Lene Jensen, Datagraf
Auning AS, Energivej 75,
8963 Auning
Tlf. 8795 5555,
fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dk
Læserindlæg, artikler og
anmeldelser er ikke nød-
vendigvis udtryk for redak-
tionens eller organisatio-

nens mening. Redaktionen
påtager sig intet ansvar for
uopfordret indsendt stof.
Alle artikler i Socialpæda-
gogen kan desuden findes i
bladets elektroniske arkiv
på internettet www.sl.dk
Adresse:
Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 3396 2800 kl. 10-15,

Telefax: 3396 2998
redaktionen@sl.dk
www.sl.dk
Abonnement:
Abonnementspris 2006:
768,00 kr. inkl. moms (26
numre)
Løssalg: 35,00 kr. + porto
Tryk og produktion:
Datagraf Auning AS
Oplag: 44.626 i perioden
1.7.04-30.06.05

Redaktionen af 3/06
er afsluttet d. 2.02.06.
Deadline for læserbreve og
stillingsannoncer for 4/06,
der udkommer den 24.
februar er mandag den 13.
februar kl. 12.
Deadline for 5/06 er man-
dag den 27. feb. kl. 12.
Forsidefoto:
Joachim Ladefoged

Egentligt har de altid arbejdet med medlemmernes egne ressourcer i SIND-klubben Fristedet i Århus. Men nu har medlemmerne taget initiativ til en række projekter, der har fokus på recovery – på hvordan man kommer sig efter en psykisk sygdom. Og det har givet et løft, fortæller både medlemmer og personale.

s. 4-9

Foto: Joachim Laderfoged

Alle ved at barmhjertigheden toppe i december måned, så indimellem er det ekstra koldt at være hjemløs i januar. Derfor afholdt Kofoeds Kælder sidst på måneden nytårskur for hjemløse – og der var højt belagt smørrebrød, specielle hjemløs-rygsække og musik til alle.

s. 16-18

Foto: Jakob Carlsen

Den Sociale Ankestyrelsen har i en konkret sag truffet en principiel afgørelse om, at handicappede ikke kan kræve, at kommunen dækker de nødvendige udgifter til køb af prostituerede. Ankestyrelsen siger, at prostitutionsarbejdet i forhold til den handicappede „ingen støtte indeholdt“.

s. 19

Indhold

s. 4

RECOVERY

Med udsigt til at komme sig

s. 8

RECOVERY

Så begyndte jeg at cykle

s. 8

RECOVERY

Det handler om anerkendelse

s. 9

RECOVERY

jeg kan ikke fortælle det hele

s. 9

RECOVERY

Venskaber er ikke sådan lige...

s. 10

TVANGSADOPTION

Retten til selv at vælge fra

s. 13

TVANGSADOPTION

Arbejdet gøres ikke godt nok

s. 14

VELFÆRDSKOMMISSIONEN

Velfærd uden social profil

s. 15

NY LOKALSTRUKTUR

Og navnet er...

s. 16

HJEMLØSE

En varm dag i en kold tid

s. 19

PRINCIPAFGØRELSE

Ankestyrelsen siger nej til sexhjælp

s. 22

SYNSPUNKT

Udviklingshæmmet og mutters alene

s. 24

DEBAT

Med udsigt til at komme sig

Recovery handler om at komme sig efter en psykisk sygdom – i SIND-klubben Fristedet i Århus har medlemmerne taget initiativ til en vifte af recovery-indsatser

Af Jens Nielsen

Foto: Joachim Ladefoged

RECOVERY ■ Ordet er nyt, men tankegangen har sådan set været der hele tiden.

Det nye ord er recovery, og det er blevet sagt rigtigt mange gang i SIND-klubben Fristedet i Århus i løbet af det sidste trekvarte år.

Men tankegangen om at psykisk sygdom ikke er en permanent tilstand og det at arbejde bevidst med den psykisk syges egne ressourcer og evne til at komme sig – ja, det har lydt som grundtone i alle de snart 30 år, klubben har eksisteret. Sådan siger både medarbejdere og medlemmer.

Men specielt for medlemmerne er det godt at få sat et ord på. Godt at få et fælles sprog og en referenceramme. Så ved man ligesom, hvad man snakker om. Så står medarbejdere og medlemmer lige.

På Fristedet er der ingen brugere –kun medlemmer. Klubben har ingen visitation, man kan gå lige ind fra gaden og bede om hjælp og støtte. Sådan har det altid været. Og på Fristedet mener man, at man altid har arbejdet med at støtte folk i at komme sig.

Leder Bent Jørgensen refererer fra Fristedets vedtægter, hvor det fremgår, at Fristedet skal støtte og styrke medlemmernes mestring af eget liv og trivsel – personligt, socialt og fagligt.

Og han fremviser en 26 år gammel map-

pe med en personsag, der dokumenterer, hvad der svarer til et recovery-forløb.

Alligevel er hverken Bent Jørgensen eller Britta M. Jensen i tvivl om, at det har gavnnet gevaldigt at få recovery-begrebet på banen – der har ligesom tilføjet et ekstra lag til de faglige ressourcer:

– Man kan sige, at den megen snak, vi har haft om recovery siden sidste sommer, har gjort det mere legalt at sige, at alle kan komme videre. Ikke lige hurtigt eller det samme sted hen, men med udgangspunkt i, hvor man nu står. Det har givet mere energi. Det har påvirket personalet, at alle nu snakker med – det har gjort de ansatte mere opmærksomme og det har givet anledning til yderligere refleksion. Recovery er blevet genstand for dialog – der er masser af snak om recovery mellem personalet og medlemmerne, siger Bent Jørgensen.

Svaret er indeni mig selv

Det er ikke mindst medlemmerne på Fristedet, der har været optaget af recovery og har sat gang i en række arbejdsgrupper, der på den ene eller anden måde arbejder med recovery-tankens.

Og for de medlemmer, Socialpædagogen mødte på Fristedet, havde mødet med recovery-begrebet i høj grad været en ahaoplevelse:

– For mig var det, der sagde pling, det at bruge selv får ansvaret for egen helbredelse. Med recovery flytter man tanken om rehabilitering fra psykiatrien over i socialpsykiatrien. Recovery-arbejdet giver mindre stigmatisering og mindre isolation – svaret ligger jo inde i en selv. Det er der, jeg finder ud af, hvordan jeg vender tilbage til en ny hverdag, fortæller et af medlemmerne, Marianne Mogensen.

Hun peger på, at de fleste medlemmer af klubben er for raske til at få anden støtte end en pension. De kan ikke få bostøtte eller andet, men de er ikke raske nok til at klare sig uden personlig opbakning og omsorg. Den kan de så få på Fristedet, hvor det at møde andre i samme båd i sig selv kan give styrke.

– Ja, vi kan jo se, at de forandrer sig og kommer sig. Med recovery-begrebet er det ligesom blevet til at arbejde med. Vi har fået sat navn på den forbedring, vi kan se hos hinanden. Og det er da noget, der giver en mod, siger et andet medlem, Michael Maahr.

– Jeg synes, vi er blevet mere opmærksomme på folks reaktioner og bedre til at give tilbagemeldinger, når nogen gør et eller andet. Der er ligesom mere ærlig

Det er Fristedets medlemmer, der har taget initiativ til det konkrete arbejde med recovery-begrebet. På billedet Kent Blåbjerg, der er aktiv i klubbens værksted og en del af Værkstedspatroljen, der kører ud i medlemmernes hjem og laver forskelligt håndværkerarbejde.

snak, mener Carsten Skytte, der er pedel på Fristedet, tidligere psykisk syg og nu uddannet MB'er – medarbejder med brugerbaggrund – i Århus Amts pilotprojekt.

Jens Erik Thygesen er medlem af Fristedet, og han er ikke i tvivl om, at bevidstheden om recovery-mekanismerne har gavnnet ham:

– Recovery er det samme som at tage vare på sig selv og blive et indre styret menneske. Jeg føler, at jeg er blevet kvalificeret til at være menneske igen – og jeg synes,

jeg er nået frem til at kunne lære noget af min psykiske sygdom, siger han.

Fra besparelser til handling

Når opmærksomheden på Fristedet blev samlet om recovery, skyldes det paradoksalt nok, at Århus Kommune for et års tid siden luftede planer om at oprette et decideret recovery-center, der blandt andet skulle finansieres ved at tage midler fra Fristedet.

Det fik klubbens medlemmer til at interessere sig for, hvad det der recovery egent-

lig var for noget, og hvad det kunne, siden det sådan var ved at komme 'på mode' i forvaltningen.

Der blev arrangeret to temadage med Pernille Jensen, der har stået i spidsen for det netop afsluttede, landsdækkende Projekt Recovery-Orientering, og centerleder Johanne Bratbo fra Videnscenter for Socialpsykiatri. På de to dage fik både personale, medlemmer og studerende dels en indføring i recovery-begrebet, dels en række konkrete forslag til, hvordan man på Fristedet kunne arbejde med det.

Vi hører tit solstrålehistorien om tømrermesteren, det gode menneske, der tager en psykisk syg under sine vinger. Det er da også fint, men et recovery-forløb, som dem vores medlemmer er igennem, det er da en langt større sejr, mener Fristedets leder, Bent Jørgensen.

Det har fået medlemmer og personale på Fristedet til at lave en række arbejds- og værkstedsgrupper, hvor der er fokus på forskellige dele af recovery-processen og på forskellige dele af medlemmernes liv.

Der er besøgsgruppen, hvor medlemmerne skiftes til at besøge hinanden og altså til at have gæster – noget der kan være en stor overvindelse for psykisk syge.

Der er erfaringsgruppen, hvor medlemmerne hver uge udveksler oplevelser, store som små, fra ugen, der gik – en måde at erkende sine egne og andres reaktionsmønstre i forskellige situationer og sammenhænge. Samtidig er det en måde, hvorpå medlemmer kan inspirere hinanden til at mestre sygdommen.

Der er en dokumentationsgruppe, som skal holde kommunen orienteret om, hvad Fristedet har af aktiviteter, og som skal beskrive indsatsen.

Og der er den gruppe, der umiddelbart efter temadagene så på, hvordan man kunne imødegå planerne om besparelser. Den var med til at arrangere et politikermøde midt i kommunalvalgkampen, hvor tre medlemmer af byrådet blev konfronteret med medlemmerne og deres historier.

Spareplanerne er der i øvrigt ikke nogen endelig beslutning om. På grund af kommunalreformen er alt på den front helt uvist, siger Bent Jørgensen.

Forskellige roller

Arbejdet i de forskellige grupper behandler altså forskellige sider af det 'at komme sig'. Det handler i høj grad om at afprøve forskellige sider af sig selv – at gå fra at tænke på sig selv som psykisk syg til at se sig selv som et helt menneske.

Hvad er recovery?

Recovery er det engelske ord for det at komme sig. Men det er en kompliceret og meget individuel proces, og der findes derfor ingen entydig definition på, hvad der er recovery. Men man kan tale om to former for recovery: Total recovery, hvor der slet ikke er nogle psykotiske symptomer, og man lever et liv som før sygdommen. Social recovery, hvor man økonomisk og boligmæssigt er uafhængig, hvor ens sociale liv er så godt som upåvirket, mens man godt kan have symptomer på sin sygdom.

På Fristedet tager man afsæt i de fire faktorer, som den svensk-franske psykolog Alain Topor anser for afgørende i den enkeltes recovery-forløb:

* Mening – der skal være en mening med livsforløbet for den enkelte;

* Individet – det personen selv kan klare, selv kan beslutte og selv kan mestre;

* Andre personer – hvem har givet næring til håb, sat tanker i gang og bekræftet den syge;

* Materielle vilkår – bolig, økonomi og øvrige materielle rammer skal være i orden.

Læs mere på

www.recovery-orientering.dk

www.socialpsykiatri.dk

– Det er vigtigt i recovery, at man får mulighed for det, så man kan prøve forskellige sider af sig selv og opdage, at der er flere ting, man kan. Man bliver så let fastlåst i en bestemt rolle. Og det er det fine her i klubben – her kan man prøve forskellige ting i trygge omgivelser. Jeg er for eksempel selv med i tre grupper, fortæller Olaf Bendixen.

Han er kommet i klubben stort set siden starten for 30 år tilbage, hvor klubben holdt til i en lille lejlighed i midtbyen. Og han er begejstret for recovery-grupperne:

– I erfaringsgruppen fortæller vi om, hvad vi har været ude for i den foregående uge. Hvad er vores psykiske og fysiske erfaringer? Så der hører man seks forskellige bidrag, som vi så drøfter: Hvorfor tænkte du det? Hvorfor gjorde du sådan?

– Vi har også sådan et kortspil, hvor man trækker et kort og derefter skal fortælle om for eksempel sin skoletid. Om begivenheder, man husker. På den måde får man sat perspektiv på mange af sine tanker, og man lærer at fremlægge noget for andre. Og vi lærer noget om hinanden, som vi kan bruge over for andre i klubben. Men det vigtigste er det der med at skifte rolle. I de her grupper får jeg afprøvet de raske sider af mig selv, siger Olaf Bendixen, der også har benyttet recovery-forløbet til at få vurderet sit medicinforbrug.

Det handler også om accept af sig selv og de udsving, der følger med den psykiske sygdom, mener Marianne Mogensen:

– Hvor udvikling og fremskridt i den traditionelle forstand ligesom forventes at gå sådan her, siger hun og tegner jævnt stigende kurve i luften, så kan jeg med recovery godt leve med udsving. Det er ok at ha-

Fristedet

SIND-klubben Fristedet blev startet for 30 år siden som et fristed for nuværende eller tidligere psykiatriske patienter, mennesker med psykiske problemer og/eller en ensom tilværelse. Der er ingen visitation – interesserede kan komme ind fra gaden. Fristedet har som mål at forbedre medlemmernes personlige og sociale funktioner, styrke deres evne til kontakt og selvstændighed og på den måde være med til at stimulere til personlig udvikling og recovery og forhindre tilbagefald.

Klubben har ca. 200 medlemmer, er selvejende og har driftsoverenskomst med Århus Kommune. Klubben har en høj grad af brugerindflydelse, medlemmerne repræsenteret i bestyrelsen og hver uge afholdes husmøder, hvor alle aspekter af klubbens virke – på nær personsager – kan diskuteres. Og en stor del af aktiviteterne er organiseret som selvstyrende grupper.

Klubben er normeret til, hvad der svarer til ni fuldtidsstillinger. Kun to er ansat på fuld tid. I alt er der tilknyttet tre psykologer, to socialpædagoger samt en række klubassistenter og administrativt personale. Derudover er der blandt andet to MB'ere – medarbejdere med brugerbaggrund - ansat i skånejob, ligesom klubben har MB'ere i praktik.

Læs mere på www.aarhus-m1.dk/02

ve det skidt den ene dag, bedre den næste, godt den næste og så skidt igen – det var førhen et nederlag, fortæller hun

Udenfor murene

Det mere målrettede og strukturerede arbejde med recovery-begrebet er blevet styrket på Fristedet det sidste år og forskellige nye initiativer er på vej.

I erfaringsgruppen skal man for eksempel til at arbejde med en slags personlig logbog.

– Det bliver en slags dagbog, hvor man skriver ned, hvad det for eksempel er, der gør en bange. Måske får man det dårligt,

når der er en hund i nærheden. Måske reagerer man med vrede i bestemte situationer. Det kan være alle mulige ting, og det kan være svært at holde styr på. Med sådan en arbejdsbog får man en slags register over sine reaktioner, og det kan man bruge til at få et overblik over de der små tegn og de mønstre, der viser sig, når man er ved få det dårligt, fortæller Marianne Mogensén.

Hun vil gerne have, at Fristedet bruger recovery-arbejdet offensivt og bliver mere udadvendt. Medlemmerne skal ud på arbejdspladserne og ud på uddannelsesstederne og bruge deres viden og bringe deres erfaringer videre. Det ville gavne både medlemmerne og samfundet, der også godt kunne bruge en gang recovery. Og det med at komme uden for klubbens fire vægge gælder ikke kun den 'seriøse' side af Fristedets aktiviteter, mener Marianne Mogensén:

– Både de recovery-grupper, vi har, og de andre grupper, her er, skal være mere åbne udadtil. Det er da godt, at den pool-gruppe, vi har, spiller mod andre SIND-klubber og væresteder, men hvorfor kan de ikke spille mod almindelige pool-klubber, spørger hun.

Leder Bent Jørgensen så gerne, at Fristedet gearede op, når det handler om pårørende-arbejdet, og også her kunne nogle af recovery-tiltagene spille med, siger han.

– Vi kan nå meget længere i vores arbejde med at genetablere og styrke de oprindelige netværk, mener han.

I det hele taget kan man under hovedoverskriften 'recovery' styrke mange af de aktiviteter, der allerede foregår:

– Vi kunne da godt tænke os at flytte til et sted, hvor vi kunne arbejde med decideret produktion. For de penge, vi giver i leje her, kunne man købe et mere velegnet sted, hvor vi kunne lave mere naturlig og meningsfuld beskæftigelse – dyrke grøntsager og den slags. Det ville sætte os i stand til at tage endnu et skridt i arbejdet med at give medlemmerne mere livskvalitet i hverdagen igen, siger han.

– Vi kan se, hvilken effekt det har, at vi har de her MB'ere (medarbejdere med brugererfaring, red.) gående rundt her. De minder jo alle om, at nå ja, det kan jo lade sig gøre og at vende tilbage til sig selv og alt det, man har kunnet før. På den måde er MB'erne simpelthen omvarende personificeringer af recovery-processen, siger Bent Jørgensen.

jni@sl.dk

Læs mere på de næste sider

Autist tabte aktiveringssag

Gennem 20 år blev Søren Peter Nielsen sendt i aktivering af Kolding Kommune, selvom han er autist og ikke kan klare et normalt arbejde. Men i starten af januar tabte han en erstatningssag ved Højesteret, og det er DSI, De Samvirkende Invalideorganisationer, stærkt utilfredse med: „Fornuften har tabt. Vi gør det til Søren Peter Nielsens problem, at systemet ikke kan magte ham“, siger DSI-formand Stig Langvad. I Landsforeningen Autisme oplever man et stigende antal henvendelser fra forældre, hvis voksne autistiske børn har problemer med den aktivering, de pålægges. De får enten skåret i kontanthjælpen, fordi de må hoppe fra, eller de får en depression, fordi de ikke kan håndtere presset. Arbejdsmarkedsforvaltningerne i kommunerne kender ganske enkelt ikke autisternes særlige behov.

jni

Ønskes: Flere job til handicappede

Med 31 nye initiativer skal der nu skabes flere arbejdspladser til handicappede på det ordinære arbejdsmarked. Det er Beskæftigelsesministeriet, der har fundet pengene – i alt 42 millioner kroner – der skal bruges til at nedbryde nogle af de barrierer, der står i vejen for sindslidende, høre- og synshandicappede, ordblinde og senhjerneskadede. De er disse grupper, der i fokus, og millionerne skal bruges dels til at skaffe regulære job, dels til at opbygge viden om, hvordan man skaber job. Hver femte voksne dansker har en eller anden form for handicap, men Danmark har slet ikke samme integration af handicappede på det almindelige arbejdsmarked som for eksempel de øvrige nordiske lande.

jni

Handicaphjælpere får kontrakt

En standard-kontrakt for landets flere tusinde handicaphjælpere er en realitet. FOA og KL har nu færdiggjort den kontrakt, der blev aftalt, da overenskomsterne for 2005 blev indgået. Aftalen betyder, at alle handicaphjælpere er omfattet af en aftale, som dækker løn- og arbejdsvilkår.

Imp

Carsten Skytte:

Så begyndte jeg at cykle

Han havde fart på, Carsten Skytte. Alt for meget fart på. Kok, egne firmaer, der gik ned, stress og sindssygt meget arbejde. Kørte med egne ord sig selv pissehårdt. Amfetaminmisbrug for at holde dampen oppe,

indtil filmen knækkede, og han røg i respirator, lige præcis overlevede og fik tildelt pension.

Så skyllede depressionen ind over ham, Carsten Skytte:

– Jeg var jo vant til at fise og fare rundt. Nu gik jeg helt i stå i en periode, fortæller han, men det hele så sort ud, syntes han.

– Men så begyndte jeg at cykle – jeg fik sparket mig selv i gang med motion. Efter nogen tid fik jeg arbejde på et fritidshjem, så på Museet ude på Psykiatrisk Hospital i Riskov – og så startede jeg på MB-uddannelsen. Og jeg har faktisk ikke haft tilbagefald, siden jeg begyndte at cykle, konstaterer Carsten Skytte

med et smil.

I de seneste to år har han haft skånejob som pedel på Fristedet 20 timer om ugen. Han driver Værkstedspatroljen, som består af to MB'ere og to medlemmer og tager hjem til psykisk syge og hjælper dem med diverse håndværksmæssige problemer: Hænge billeder op, tilslutte lamper, få komfuret til at stå lige.

– Jeg holder meget af arbejdet som pedel og det at arbejde sammen med medlemmerne i Værkstedspatroljen. Man får et

kanon indtryk af folk, når man kører rundt i bilen sammen. Og det er det samme, når man kommer hjem til folk og sidder og snakker over kaffen. Og jeg kører sgu tit opløftet hjem, når vi har været ude og løse et 'lille' problem og har set, hvor glade folk bliver, fortæller Carsten Skytte.

Han er også med i Fristedets informationsgruppe. Her er han tit ude og undervise på forskellige skoler og på undervisningsafdelingen på Psykiatrisk Hospital i Riskov. Carsten Skytte er også manden bag MB-linjen, en telefonlinje, hvor folk med psykiske problemer kan ringe ind og få en snak og støtte til at komme videre. Og så har undervist to hold fra Norge, og de har nu startet en MB-uddannelse der – hvilket han er ret stolt af.

– Da jeg selv fandt ud af, at det jeg havde i rygsækken, kunne tages op og bruges til noget, så gav det en enormt løft. Det er godt at komme ud og se, hvordan det kan gavne andre. Men man skal også have råstyrke, og man skal kunne ryste jakken, så at sige. Nogle gange er det rystende historier, man hører – andre gange bliver man mindet om sin egen nedtur og den skyld, man følte dengang, fortæller Carsten Skytte.

Jens Erik Thygesen:

Det handler om anerkendelse

– Jeg er jo bare en kedelig akademiker, der nu har lært at gå på to ben... Jeg var livlig af fødsel, men blev stækket og sat ved en bunke bøger.

Sådan siger Jens Erik Thygesen om sig selv. Han havde dybest set brug for noget andet, men endte med at læse historie og samfundsfag. Og for år tilbage kastede denne fejlanbringelse ham ud i en voldsom psykose. Han kom i terapi og fik mulighed for at afprøve den anden, livlige og udadvendte side af sig selv og fik oplevet den synergieffekt, der ligger i at bruge begge sider af sig selv.

Siden har han brugt sin akademiske tilgang til et arbejde som evaluator på projekter ude på Psykiatrisk Hospital i Riskov. Ja, nu er han ganske vist på vej på orlov, blandt andet for at bruge tid på en bog om Fristedet:

– Det er en bog om kontaktarbejdet på Fristedet, som vi har været i gang med før. Det var noget, vi startede på, før al den her kommunale snak om recovery i socialpsykiatrien, fortæller Jens Erik Thygesen.

Netop det kontaktarbejde og den del af recovery, der normaliserer det sociale liv og kontakten til omgivelserne, har han stor tillid til.

Men på den anden side ser han heller ikke en tilbagevendende til arbejdsmarkedet som det eneste saliggørende for en psykisk syg, der er ved at komme sig:

– Jeg tror, der er mange, der ikke ville vælge arbejdsmarkedet, hvis de havde et valg. At have arbejde handler jo om at få anerkendelse,

men den finder man, som jeg ser det, i en hvilken som helst rummelig, social sammenhæng. Man kunne vende det om og sige, at hvis man kunne udvinde essensen af det, de psykisk syge her har lært, så kunne samfundet lære meget af de opdagelser, man gør som psykisk syg – lære noget om de andre måder, der er at få anerkendelse på, siger Jens Erik Thygesen.

– For mig personligt, så tror jeg at Fristedet er forskellen på et herligt liv og en rand-eksistens i det psykiatriske sygehussystem. Her kan jeg møde mennesker, og det dækker et basalt behov hos mig

Marianne Mogensen:

Jeg kan ikke fortælle det hele

– Meget af det, vi har lært, er, at vi godt kan forberede os selv og hinanden til at gå ud i samfundet og få et job – men spørgsmålet er, om samfundet er klar til os. Der bliver sagt en masse flotte ord om rummelighed, men stigmatiseringen af de psykisk syge, den er der endnu.

Sådan siger Marianne Mogensen, et af medlemmerne af Fristedet. Tonefaldet er konstaterende og bunder i et par rigtigt dårlige oplevelser, hvor hun selv har prøvet at vende tilbage til arbejdsmarkedet for at bruge sin uddannelse som pædagog.

– Jeg har været igennem et par jobansøgningsforløb, hvor jeg har følt, jeg har været nødt til ikke at fortælle det hele. Hvis jeg vil have en chance, kan jeg ikke fortælle om min sygdom, fortæller hun.

– Og det er utrolig svært ikke at kunne præsentere sin fulde identitet, ikke mindst når det handler om et fag som pædagogfaget, hvor det personlige og de menneskelige erfa-

ringer er så vigtige, siger Marianne Mogensen.

En gang vovede hun da også pelsen:

– Et sted, hvor jeg virkelig troede, jeg havde fået jobbet, sagde jeg det så: fortalte om min sygdom og det, jeg har været igennem – og så fik jeg ikke stillingen. Det er både træls og svært at blive afvist, fordi man jo lægger en stor del af sin personlighed i det at søge job, siger hun med lige dele vrede og skuffelse i stemmen.

På baggrund af både sine egne og andres op-

levelser kunne Marianne Mogensen derfor godt tænke sig, at Fristedet lavede en slags oplysningspatrulje:

– Vi skal ud på arbejdspladserne og holde foredrag om, hvordan det er at være psykisk syg. På den måde kan personalet vide, hvad de står overfor, og hvordan de skal håndtere det. Det kan rydde nogle fordomme væk, og så skal den psykisk syge, der søger job eller skal i skånejob på stedet, ikke sige det hele selv, for det kan være utrolig svært, mener hun.

Af Jens Nielsen

Foto: Joachim Ladefoged

Michael Maahr:

Venskaber er ikke sådan lige...

Evnen til at åbne sit hjem for gæster er for mange ikke noget, man skænker mange tanker. Det lyder måske så let, det der med bare at sige: Kom hjem til mig i aften. Men for en psykisk syg er det at invitere nogen hjem på besøg ofte meget svært eller helt umuligt at overkomme.

Så da medlemmerne på Fristedet i en spørgeskemaundersøgelse skulle fortælle, hvad de havde mest brug for hjælp til, så pegede rigtig mange netop på dette: at få besøg derhjemme. Og det ville være en god ting, mener man på Fristedet, for det at have gæster er en god påskønnelse.

Derfor er der i forbindelse med recovery-processen lavet en besøgsgruppe, hvor medlemmerne på skift skulle besøge hin-

anden. Og et af de medlemmer, der var mest interesserede i at deltage var Michael Maahr:

– Da snakken om gruppen begyndte, syntes jeg, det lød rigtig hyggeligt. Vi var nogle, der sad og klæbede lidt til taburetterne, men det lød godt, siger han.

Så selvom det var en overvindelse at rejse sig fra taburetten og melde sig, så fik han gjort det. Årsagen er enkel:

– For jeg er jo ret ensom – sådan er det. Jeg har da prøvet at skabe nye venskaber, men hvordan gør man lige det? Men med gruppen her sprang jeg til. Jeg ville gerne, jeg var motiveret. Og den dag, de andre var hjemme på besøg, gik det fint – det var rigtig hyggeligt, fortæller han.

Når man ser hinandens hjem, er der mange ting, der bliver sagt uden ord, og man opdager nye sider af folk – og af sig selv, siger Michael Maahr.

For at tage noget af den nervøsitet, mange af medlemmerne føler ved at være vært, 'tyvstarter' gruppen med at se billeder af værtens hjem forud for besøget.

– Det virker afmystificerende. Det giver ro til den, der viser dem. Jeg gik rundt med et engangskamera derhjemme og knipsede løs i alle rummene, fortæller Michael Maahr.

For hans vedkommende viste det sig nu at være nok blot at tage billederne:

– De andre så først billederne den dag, de kom hjem til mig, for jeg havde ikke nået at få fremkaldt filmen...

Retten til selv at vælge fra

Et forslag om tvangsbortadoption skal være med til at sikre børns rettigheder. Men de bliver ikke sikret ved at man mister kontakten til sine forældre, siger en tidligere anbragt

TVANGSADOPTION ■ – Man bør have ret til selv at vælge sine forældre fra. Det skal andre ikke gøre sig til dommer over, siger Stefan Jul Gunnensen, 28 år gammel. Da han var fem år døde hans mor, og han blev placeret i en plejefamilie. Hans barndom indtil da havde været præget af en mor, der, med hans egne ord, gerne ville men ikke evnede at tage sig af ham. I dag er Stefan Jul Gunnensen aktiv i TABUKA, der arbejder for bedre vilkår for tidligere og nuværende anbragte børn. Og han er ikke udelt begejstret, når han ser på det forslag som et udvalg under Socialministeriet er kommet med. Et forslag der skal sikre anbragte børn kontinuitet i anbringelsen og som blandt indeholder muligheden for at tvangsadoptere et barn fra det er et år gammelt, hvis der ikke er udsigt til, at forældrene bliver i stand til at tage vare på barnet.

– Problemet ligger ikke i, at man tvangs fjerner barnet. Problemet ligger i, at man med en adoption ikke giver børnene mulighed for at lære deres forældre at kende. Man giver jo ikke børnene en „returbillet“, siger han.

– Min mor tog sit eget liv. Og jeg „forligede“ mig først med hende, da jeg var 23-24 år. Men jeg er sikker på, at jeg ville have gjort det før, hvis jeg havde haft mulighed for at have kontakt med hende. Jeg ville godt have haft chancen for at tilgive hende, for det hun gjorde, da hun levede. Chancen for at vende sorgen og smerten til noget positivt, chancen for at tage stilling til om jeg ville hade eller elske hende.

Og dén chance mener Stefan Jul Gunnensen ikke, at de børn, som myndighederne beslutter sig for at tvangsadoptere, har. Forslaget er for vidtgående, siger han.

– Jeg kan sagtens følge, at man forsøger at skabe kontinuitet for de anbragte børn. Det er også noget af det, vi arbejder for i TABUKA. Men i stedet for dette forslag, bør det handle om, at fagfolk ikke skal springe over, hvor gærdet er lavest. At man skal bruge nogle flere kræfter på at gøre kontakten mellem forældre og børn god og på at uddanne plejeforældre bedre til at håndtere kontakten til forældrene. Det virker som om, at man med sådan et forslag bare vil lette sagsbehandlerne, så de ikke skal forholde sig til „de besværlige forældre“, mener Stefan Jul Gunnensen.

Et alvorligt indgreb

2004 blev der indgået forlig om den anbringelsesreform, der her ved årsskiftet trådte i kraft. Samtlige partier gik med i forliget med undtagelse af Enhedslisten. Men reformen gjorde det ikke alene. Et udvalg blev nedsat til at finde på konkrete forslag til, hvordan man i fremtiden yderli-

gere kan sikre barnets bedste. Og ved årsskiftet kom så forslagene i en betænkning. Egentlig har man siden begyndelsen af 70'erne haft mulighed for at bortadoptere. Men meningen er, at der skal åbnes yderligere op for at adoptioner.

Og det er FBU, en forening til støtte for forældre til anbragte børn og unge, ikke begejstret for.

Formanden Alice Sørensen siger:

– Tvangsadoptioner er et uhyre alvorligt indgreb i forældre og børns ret til at kende hinanden. Derfor ønsker vi ikke, at der åbnes yderligere mulighed for tvangsadoptioner.

Alice Sørensen mener, at hvis adgangen til tvangsadoptioner skal øges, skal det være åbne adoptioner. Personligt mener hun, at åbne adoptioner kan være en god idé for eksempel i familier med dårligt begavede forældre, der ikke kan tage vare på deres barn.

– For dem ændrer situationen sig ikke. Og ved den åbne adoption er der mulighed for at bevare en kontakt for eksempel et par gange om året og udveksle billeder mellem adoptivfamilien og de biologiske forældre.

– I forhold til de psykisk syge forældre er der jo i dag mulighed for, at de kan få det bedre. Ikke så de nødvendigvis kan have deres barn boende, men så der kan være en kontakt. En lukket adoption vil slukke håbet helt for dem, mener Alice Sørensen, som også forudser, at der vil komme flere tvangsanbringelser, hvis barnets tilknytning til anbringelsesstedet kommer til at veje tungere end anbringelsesårsagen.

– Jeg tror ikke, at så mange forældre vil gå med til en frivillig anbringelse af frygt for, at de ikke får deres børn hjem igen. Og nogle forældre vil måske vælge at hjemtage et barn fra en frivillig anbringelse, før det er godt for barnet, men fordi barnet snart har været anbragt i tre år og det dermed kan begrunde en tvangsadoption, siger Alice Sørensen, der mener, at hvis man gør, som loven siger i dag, er det mulighed for at skabe kontinuitet i anbringelsen.

– Man benytter sig bare ikke af det, og der bliver ikke skabt god kontakt og forståelse mellem forældrene og plejeforældrene. Hovedparten af de forældre, jeg kommer hos, har deres børn anbragt barndommen ud, men de har kontakt, og det skader ikke børnene, for den daglige omsorg er der jo taget vare på for eksempel i form af en plejefamilie.

Ingen sikkerhed for omsorg

Inger Thormann er psykolog på Skodsborg Observations og behandlingshjem for små børn, og hun har siddet med i det udvalg, som er kommet med forslagene til kontinuitet i anbringelsen.

– Kontinuitet sikres ikke nødvendigvis ved adoption, med →

Fakta

Udvalgets forslag vedrørende kontinuitet for børn og unge og tvangsadoption:

1. For børn under 1 år skal der være mulighed for at træffe afgørelse om anbringelse udenfor hjemmet for en periode på 3 år. Betingelsen er, at det er overvejende sandsynligt, at de forhold, der begrunder anbringelsen vil være tilstede i den periode. For samme gruppe små børn skal der være mulighed for at træffe afgørelse om tvangsadoption, hvis forældrene bedømmes til varigt at være ude af stand til at drage omsorg for barnet og heller ikke vurderes at kunne være meningsfulde samværsforældre for barnet.

2. Har et barn eller en ung været anbragt udenfor hjemmet i mindst 3 år, foreslår udvalget, at der gives mulighed for at træffe afgørelse om opretholdelse af anbringelse, når barnet eller den unge er blevet så stærkt knyttet til anbringelsesstedet, at det på såvel kort som længere sigt må antages at være af afgørende betydning for barnet eller den unge at kunne forblive på anbringelsesstedet.

For samme gruppe børn og unge skal der skabes mulighed for at kunne træffe afgørelse om tvangsadoption. Det er så en yderligere betingelse, at forældrene varigt ikke vil være i stand til at varetage omsorgen for barnet eller den unge, og at adoption vil være til barnets eller den unges bedste.

3. Der stilles forslag om, at der åbnes adgang for såkaldte „åbne adoptioner“, hvilket vil sige adoptioner, hvor båndene mellem de biologiske forældre og barnet eller den unge ikke afbrydes totalt. Der vil således efter en konkret vurdering være mulighed for at bevare adgangen til at få oplysninger om barnet eller den unge og et vist begrænset samvær m eller kontakt.

Kilde: *Betænkning om retssikkerhed i anbringelsessager, nr. 1463, Socialministeriet 2005.*

kab

*Jytte Bagge Johansen mener, at tvangsadoptioner er en god ide, fordi de giver børnene en chance for at vokse op i fred og ro.
Foto: Kurt Johansen*

mindre der er tale om en åben adoption, hvor der er mulighed for kontakt med den biologiske familie, siger hun.

– Der bør investeres mange kræfter i at arbejde med forældrenes forståelse for deres barns særlige behov såvel som for deres eget forældreskab. Gennem en sådan indsats vil der kunne skabes mulighed for, at adoption som mulighed vælges af forældrene og således ikke gennemføres med tvang, mener Inger Thormann og fortsætter.

– At tvangsbortadoptere et spædbarn der er skadet af moderens alkohol eller stofmisbrug er uhensigtsmæssigt. Man har ingen sikkerhed for, at barnet får den omsorg og behandling, det er afhængig af. Det kan ikke være til „barnets bedste“, ej heller til forældres og adoptanters bedste. De virkelig behandlingstrængende børn, født af mødre der i graviditeten har haft et misbrug, er afhængige af, at deres omsorgsgivere har en faglig viden om, hvordan de skal behandles, siger Inger Thormann, der mener, at børnene derfor skal anbringes hos plejeforældre, der har den fornødne viden på området eller på specielle døgninstitutioner med behandlingskompetence på området.

Børnerådets formand Klaus Wilmann er åben overfor en justering af reglerne for adoption, men er kritisk overfor eventuelle borgmestre, som kunne se forslaget som en mulighed for at spare plejevederlag.

– Det nye i denne betænkning er, at man flytter fokus fra forælderrettigheder til børnerettigheder. Formålet med anbringelsen er ikke længere at genforene familien men er i stedet barnets bedste.

– Det Børnerådet er optaget af, er at der ikke sker overgreb på børn, som er sårbare. Og det er et meget voldsomt indgreb, hvis børnene ikke har kontakt med deres forældre. Der kan være tilfælde, hvor forældrenes adfærd vil være skadelig for barnet, men man skal behandle det uhyre varsomt, understreger Klaus Wilmann.

Ro til at vokse op

Jytte Bagge Johansen er mor til to adopterede børn. Børnene er søskende og født af en mor med stofmisbrug. Jytte Bagge Johansen og hendes mand adopterede børnene enkeltvis, da de var få måneder gam-

le. I dag er de henholdsvis syv og otte år. Og Jytte Bagge Johansen ser positivt på forslaget om tvangsadoptioner.

– Det er at give børnene en chance. Jeg er meget uenig i, at man skal have kontakt til sit biologiske bagland. Der hvor man bor og har sin familie, det er jo ens liv. Vores børn har, i modsætning til andre børn, ekstra meget brug for at vi som forældre koncentrerer os om deres behov, så de kan udvikle sig, mener Jytte Bagge Johansen.

– Jeg håber, at mine børn, når de bliver voksne og modne til det, vil forsøge at finde ud af, hvor de stammer fra. Det er vigtigt at kende sine rødder, for at alle brikker falder på plads. Men når man er barn, skal man have fred og ro til at være barn og have lov til at få et tilhørsforhold til den familie, man vokser op hos, understreger hun.

– Det er vigtigt for mine børn, at de rammer, der er for deres liv, ikke er en hovedbanegård.

Jytte Bagge Johansen valgte bevidst muligheden for at blive plejemor fra til fordel for at blive adoptivmor, da hun fandt ud af, at hun ikke selv kunne få børn.

– For at jeg kan involvere mig fuldt ud, skal jeg vide, at jeg ikke skal sige farvel til børnene igen. En plejemor skal kunne rumme, at de biologiske forældre ikke kan tage sig af deres børn og at de ikke altid gør det, der er til barnets bedste.

Det er ikke kommet bag på Jytte Bagge Johansen hvilke udfordringer med to børn af misbrugsforældre, hun er gået ind til, da hun er uddannet socialpædagog og tidligere har arbejdet med den slags børn. Men det er kommet bag på hende, hvor svært det har været at få hjælp til de særlige be-

hov, hendes børn har som konsekvens af forældrenes misbrug.

- Hvis børnenes tarv skal sikres, skal man derfor også se på, hvilke muligheder man som adoptivfamilie har for at få hjælp, efter man har adopteret børn med særlige behov.

Ret til familien

Tilbage til Stefan Jul Gunnensen som gennem de senere år har haft kontakt til et

hav af anbragte børn og hørt på deres anbringelseshistorier.

- Børnene elsker næsten altid deres forældre, hvor negative båndene til dem end er. Derfor bør man ikke forhindre kontakten, siger han.

En stor del af sin barndom så han ikke meget til sin far. Men som teenager kom der kontakt, og i dag har han et udmærket forhold til ham.

- Det har gjort en kæmpe forskel i mit liv. Min far har fået flere børn, så jeg har fået kontakt til mine halvsøskende. Jeg mener, man har ret til at være en del af den familie, man har. Og har ret til selv at vælge dem fra.

kab@sl.dk

Arbejdet gøres ikke altid godt nok

SL's næstformand mener, at den nuværende lovgivning sagtens kan bruges til at sikre barnets tarv. Det handler blandt andet om, at gøre arbejdet i anbringelsessagerne bedre

Af Karianne Bengtsen Blem

TVANGSADOPTION ■ Fokus skal være på lille Josefine tarv og ikke på hendes mor og far, når de ikke er i stand til at tage sig af hende. Det er udgangspunktet for den betænkning, som et udvalg under Socialministeriet er kommet med. Men et af punkterne - muligheden for tvangsbortadoption - er muligvis ikke til barnets bedste, mener SL. Næstformand Benny Andersen, synes, det er positivt, at der kommer mere fokus på barnets tarv i anbringelsessager. Men når det kommer til lukkede tvangsadoptioner, stopper sympatien med udvalgets forslag.

- Jeg tvivler på, at det er barnets tarv at blive tvangsadopteret bort uden at have kontakt med sine forældre. Det er meget definitivt. Man frarøver børnene, for resten af deres liv, en chance for på et tidspunkt at have en kontakt til forældrene, og man udelukker den mulighed, at forældrene kan forbedre sig og måske blive noget for deres børn.

- Det er som om, at man vil ty til tvangsadoptioner, fordi der er eksempler på anbringelsessager, hvor arbejdet ikke er gjort godt nok. For jeg mener faktisk, at barnets tarv er understreget flere steder i den nuværende lovgivning. Paragrafferne skal bare bruges. Men i øjeblikket er der en trend om, at alt skal klares i hjemmemiljøet, og i den seneste tid har vi jo set voldsomme sa-

ger i medierne, hvor kommunerne har svigtet, siger næstformanden.

Benny Andersen er desuden bekymret for, om de adopterede børn vil få den hjælp, de har behov for.

- Med tvangsadoption gøres barnets videre opvækst til et privatretligt anliggende. Barnet løftes så at sige ud af det sociale system, og et eventuelt behov for hjælp må sikres via adoptivforældrenes initiativ. Det er ikke rimeligt på den måde at overlade børn og adoptivforældre til deres eget for-godtbefindende. Vores erfaring siger os, at disse børn meget ofte har brug for tidlig og kvalificeret hjælp og personer med en faglig viden.

- Hvis vi skal indføre ændrede regler for tvangsadoption, så synes jeg vi skal skele endnu mere til vores nordiske naboer - her bliver adoption kombineret med fortsat hjælp til adoptantfamilierne, herunder betaling for opholdet, siger Benny Andersen.

- Tvangsbortadoption kan være en drastisk udvej for de biologiske forældre, men de har haft deres chance. Barnet har én eneste chance for en god start på livet, og den skal vi gribe, mens vi kan.

Tom Behnke, socialordfører, Det Konservative Folkeparti

- Men i stedet for adoption skal man se på mulighederne for at lave anbringelser for hele barndommen, siger han og henviser til den del af forslaget, der går på at lave en permanent anbringelse af barnet al-

ene på grund af tilknytning til anbringelsesstedet, uanset om forældrene er kommet på fode igen.

Benny Andersen mener desuden, at de anbragte børns rettigheder kan sikres ved at indskrænke kommunernes muligheder for hjemgivelse af barnet.

- Man kunne for eksempel også indføre en lovfæstet garanti mod hjemgivelse mod barnets vilje, foreslår han.

Åbne adoptioner problematiske

De konservatives socialordfører Tom Behnke har netop været med til at afholde en høring om tvangsadoptioner, fordi han ønsker loven ændret.

- Alle børn har ret til forældre og til at vokse op i trygge og kærlige rammer. Men i nogle tilfælde kan man på forhånd sige, at et barn vil opleve præcis det modsatte, siger han i en pressemeddelelse. Han er positiv over for udvalgets forslag, dog finder han den del af forslaget, der handler om åbne adoptioner problematisk.

- Vi oplever jo børn, der mod deres vilje tvinges til samvær med biologiske forældre, fordi myndighederne mener, at det er vigtigt, at de har kontakt, og fordi man ofte vægter hensynet til de biologiske forældre højere end hensynet til det lille barn. Så forudsætningen for åbne adoptioner må være, at barnet er 100 procent indstillet på det og frivilligt deltager. Hvis det viser sig, at barnet mistrives ved samvær, så bør beslutningen kunne omstødes - uanset de biologiske forældres reaktion, siger Tom Behnke.

- Tvangsbortadoption kan være en drastisk udvej for de biologiske forældre, men de har haft deres chance. Barnet har én eneste chance for en god start på livet, og den skal vi gribe, mens vi kan, slutter socialordføreren.

kab@sl.dk

– Så længe socialpædagoger bliver slidt ned af arbejdet, er der brug for efterløn..

Kirsten Nissen, forbundsformand

Velfærd uden social profil

Velfærdskommissionens rapport er for de velbjergede, mener SL's Hovedbestyrelse, der foreslår regeringen, at den kommer med et velfærdsudspil, som tænker på de svageste i samfundet

Af Lone Marie Pedersen

VELFÆRDSKOMMISSIONEN ■ Siden velfærdskommissionen i december sidste år offentliggjorde sin rapport, har velfærden været til debat. Hvordan skal et velfærdssamfund se ud i fremtiden?

Vi får svaret i slutningen af februar, når regeringen kommer med sit velfærdsoplæg.

Indtil nu har debatten stort set kun drejet sig om, at efterlønnen skal afskaffes og pensionsalderen sættes op, men så enkelt ser fremtidens velfærdssamfund ikke ud, mener SL's Hovedbestyrelse, der på sit januarmøde drøftede velfærdskommissionens rapport.

Rapporten drejer sig især om velfærd for dem, der i forvejen kan klare sig selv, og de svageste vil blive hægtet endnu mere af, mener SL. Et af kommissionens forslag går på, at dagpengeperioden skal være kortere og kontanthjælpsydelsen sættes ned. Desuden skal indvandrere og flygtninge bestå en såkaldt integrationseksamen, før de kan avancere fra den lave starthjælp til almindelig kontanthjælp. Forslagene vil ifølge kommissionen betyde, at endnu flere vil komme i arbejde. Men den tror Hovedbestyrelsen ikke på. Forslaget er uden social profil. SL's formand Kirsten Nissen siger:

– Den danske model, som kombinerer et fleksibelt arbejdsmarked og et relativt godt forsørgelsessystem med en aktiv beskæfti-

gelsespolitik og løbende opkvalificering er Danmarks væsentligste styrke i den globale konkurrence. Modellen skaber sammenhængskraft i samfundet, og vi må ikke sætte den over styr.

Højere pensionsalder

SL er enig med Velfærdskommissionen i, at der bliver færre til at betale velfærden, fordi der fødes færre børn, desuden lever vi længere. Også enig i, at flere skal ud på arbejdsmarkedet. Men SL er uenig med kommissionen i, at det problem løses ved at afskaffe efterlønnen og nedsætte pensionsalderen.

I hvert fald her og nu.

Det kan godt være, at det vil være en god ide på længere sigt, men når man i dag har et arbejdsmiljø, som nedslider folk, et arbejdsmarked, hvor der ikke er plads til ældre medarbejdere og et uddannelsessystem, som ikke får fat i de svageste unge, så må man først bringe det i orden.

– Der er ikke mange fornuftige argumenter for, at raske veluddannede mennesker, der sagtens kan, ikke skal arbejde længere tid. Men vi vil se, at de ældre sidder godt i jobbene, før pensionsalderen bliver hævet og efterlønnen udfaset, siger Kirsten Nissen.

– Virkeligheden er jo, at mange mennesker i nærheden af de 60 år har svært ved at få arbejde. Kirsten Nissen henviste til, at halvdelen af de personer, som går på efterløn, før de fylder 62 år, er arbejdsløse.

Virkeligheden er også, at det socialpædagogiske arbejde slider både fysisk og psykisk, og undersøgelser viser, at 80 procent af socialpædagogerne går på efterløn.

– Og så længe socialpædagoger bliver slidt ned af arbejdet, er der brug for efterløn, siger Kirsten Nissen.

SL kritiserer velfærdskommissionen for

udelukkende at tænke i økonomiske løsninger for at få flere i arbejde. Men det er en alt for snæver vinkel.

– Vi skal kigge på de udstødningsprocesser, som er med til skabe og vedligeholde en alt for stor andel af befolkningen på varige ydelser, siger Kirsten Nissen.

– Det handler om rummelighed på arbejdsmarkedet og om et bedre arbejdsmiljø. Om uddannelse til alle unge og om efter-videreuddannelse til dem, der allerede er inde på arbejdsmarkedet. Det er overraskende, at velfærdskommissionen ikke tillægger uddannelse større betydning, for uddannelse til alle er en forudsætning for, at vi kan bevare velfærdssamfundet.

SL har især deltaget i velfærdsdebatten via LO, der har udgivet rapporten „I arbejde for velfærd“ (Kan læses på www.lo.dk).

Underskriftindsamling

Flere i Hovedbestyrelsen kritiserede, at SL ikke tydeligt nok tog afstand fra Velfærdskommissionens forslag om, at efterlønnen skal afskaffes og pensionsalderen sættes op. Det er en alt for firkantet betragtning af det danske arbejdsmarked, sagde HB-medlem Steen Englund fra Københavns Amt.

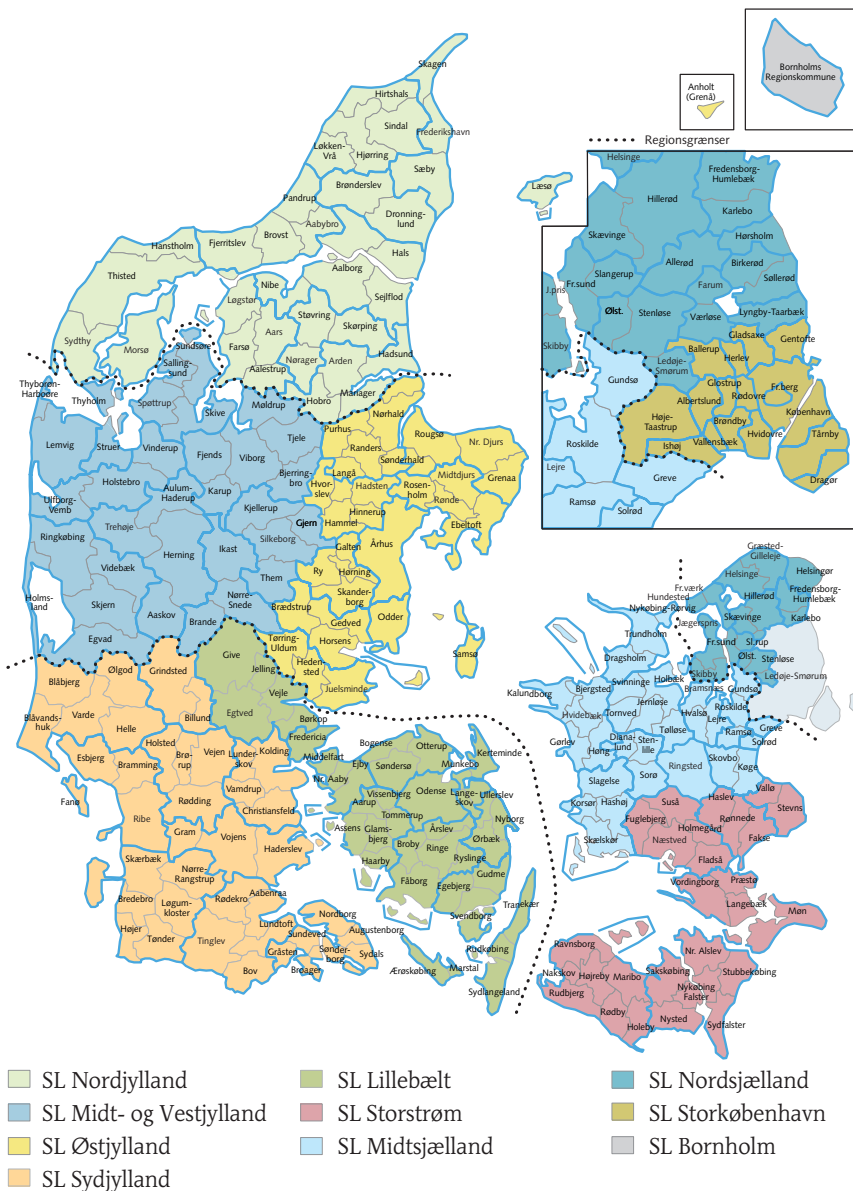
– Vi må påpege, at der er brug for individuelle ordninger med fleksibel tilbagetrækningsalder.

Og Else Johansen, ligeledes Københavns Amt, supplerede:

– Vi synes ikke, at efterlønnen skal afskaffes.

De lokale SL-kredse i København, Århus og Ribe amter har tilsluttet sig BUPL og FOA's indsamling af underskrifter for at bevare efterlønnen.

imp@sl.dk

Ringkjøbing amter med tillæg af Silkeborg Kommune, der overtages fra SL Århus Amt.

„SL Østjylland“

Består af det hidtidige SL Århus Amt minus Silkeborg Kommune men med tillæg af den ny Horsens Kommune, der bliver overtaget fra SL Vejle Amt.

„SL Sydjylland“

Består af de hidtidige SL Ribe og SL Sønderjyllands amter med tillæg af Kolding Kommune, som er overtaget fra SL Vejle Amt. På hovedbestyrelsesmødet var også navnet „Syd- og Sønderjylland“ i spil, men det opnåede ikke flertal.

„SL Lillebælt“

Består af det nuværende SL Fyns Amt samt Vejle og Fredericia kommuner fra det nuværende SL Vejle Amt.

„SL Storstrøm“

Består af det nuværende SL Storstrøms Amt med kommuner modtaget fra de nuværende SL Vestsjælland og SL Roskilde amter.

„SL Midtsjælland“

Består af de nuværende SL Vestsjælland og SL Roskilde amter.

„SL Nordsjælland“

Består af det nuværende SL Frederiksberg Amt samt kommuner modtaget fra det nuværende SL Københavns Amt.

„SL Storkøbenhavn“

Består af det nuværende SL Københavns Amt og SL Københavns- og Frederiksberg kommuner.

„SL Bornholm“

Består af den nuværende SL Bornholms Regionskommune.

Kriterier

De kriterier, der er lagt til grund for de nye navne, er:

- Kredsnavnene består af to led – det første led er SL, og andet led er kredsnavnet – for eksempel SL Storstrøm.
- Såfremt de amtskredse, der skal indgå i nye kredsannelser, kan blive enige om et navn, skal det tillægges stor vægt.
- Principielt bør det undgås at anvende kredsnavne, der er identiske med navne på de offentlige regioner.
- Det bør tilstræbes at finde navne, der er dækkende for / giver præcise geografiske associationer til det område, som den enkelte kreds er beliggende i.
- Det bør tilstræbes at finde korte mundrette navne.

Og navnet er...

Der ligger nu forslag til navne på SL's nye kredse, så man ved, hvad man snakker om i det videre arbejde med at udvikle den nye lokalstruktur op til kommunalreformen, der træder i kraft den 1. januar 2007

Af Kurt Ladefoged

NY LOKALSTRUKTUR ■ Den nye kommunale og regionale struktur betyder også ny lokalstruktur for SL. Amterne forsvinder med udgangen af indeværende år. Og hermed er der heller ikke nogen mening i, at kalde SL's lokale afdelinger amtskredse længere.

Den geografiske inddeling holder heller ikke længere. Det blev allerede klart i september, da SL's hovedbestyrelse vedtog en skitse til et nyt SL-landkort med 10 kredse. (Se *Socialpædagogen* nummer 20, 2005). Nu har hovedbestyrelsen på sit møde den 26. januar også vedtaget forslag til nye vedtægter og navne på de kredse, som skal endelig besluttes på den ekstraordinære kongres på Nyborg Strand den 27. april.

Og navnene er:

„SL Nordjylland“

Består af det nuværende SL Nordjyllands Amt med tillæg af kommuner, der overtages fra Viborg Amt og Århus Amt.

„SL Midt- og Vestjylland“

Består af de nuværende SL Viborg og SL

En varm dag i en kold tid

Fotos: Jakob Carlsen

Margrethe holder den i flere omgange, og Mary holdt en for første gang i år. Og et par uger efter afholdt Købehavns hjemløse så deres egen nytårskur.

Men selvom der ikke er så langt i fugleflugtlinje fra de kongelige gemakker til Kofoeds Kælder på Kulturvet var tonen alligevel en ganske anden, da hjemløse, gæster og hunde stimlede sammen til smørrebrød og taler.

Noget mere hjertelig og en hel del mindre formel, vil de fleste nok mene.

Ideen er enkel. Efter den almene barmhjertighed har toppet i julemåneden, tager kulden igen over i januar – og det er en af de rigtigt hårde måneder at komme igennem som hjemløs.

– For at skabe lys i mørket inviterer vi derfor til nytårskur ligesom dronningen og alle mulige andre – bare kun for hjemløse, fortæller Kim Clemens, medarbejder i Kofoeds Kælder.

Kælderen er en satellit af Kofoeds Skole, er en kombination af rådgivning, dagligstue, tøjdepot, baderum og refugium, og den fungerer som base for skolens opsøgende arbejde blandt Københavns hjemløse.

jni

En varm dag...

Ankestyrelsen siger nej til sexhjælp

PRINCIPAFGØRELSE ■ Den Sociale Ankestyrelsen har truffet en principafgørelse om, at handicappede ikke kan kræve, at kommunen giver økonomisk hjælp til at købe prostituerede.

Ankestyrelsen siger i sin afgørelse, at Servicelovens §84 om dækning af nødvendige merudgifter ikke kan anvendes til at dække udgifter til køb af seksuelle ydelser. Det ligger således uden for Servicelovens formål at give hjælp til „ydelser af denne karakter“.

Ankestyrelsen lagde i sin afgørelse vægt på, at prostitutionsarbejdet i forhold til den handicappede „ingen støtte indeholdt“.

Ankestyrelsen har truffet sin afgørelse ud fra en konkret sag, hvor en mand havde søgt kommunen om støtte til køb af seksu-

elle ydelser hos en escort-pige. Kommunen afslog, og manden ankede afgørelsen.

Manden begrundede sin ansøgning om støtte med, at udgiften til køb af seksuelle ydelser hos en escort-pige var en nødvendig merudgift, idet fysiske og sproglige handicap indskrænkede hans kontaktmuligheder. Desuden vil manglende fysisk og seksuel kontakt meget hurtigt medføre, at han kommer i en depressiv tilstand. Desuden lå en udgift til besøg af escort-pige ud over de udgifter, som andre ikke handicappede i samme alder og livssituation havde.

Kommunen begrundede sit afslag med, at mandens depressive tilstand ikke var vedvarende, samt at han var i stand til at etablere en kontakt til kvinder.

Kommunen argumenterede yderligere

for, at det var individuelt, uanset alder, hvordan den enkelte valgte at tilfredsstille sine seksuelle behov, og at det derfor ikke kunne udelukkes, at andre på mandens alder og i samme livssituation valgte at få besøg af en escort-pige og dermed havde den udgift, der var forbundet hermed. Kommunen fandt derfor ikke, at udgiften til en escort-pige var en merudgift i forhold til, hvad andre på samme alder og i samme livssituation kunne have.

Ankestyrelsens afgørelse kan læses på: <http://cms.ast.dk/dokumenter/Afgoerelser/smb.asp?mode=vis&id=4183>

Læs SL's tema om seksualitet og handicap på www.sl.dk/socialpædagogen/temaer

Imp

Grand Prix for Handicapbands 2006 Haderslev Idrætscenter 28 oktober

Velkommen til Danmarks nationale Grand Prix år 2006. Vi skal atter have kåret Danmarks bedste handicapband, der i år samtidig kan gå videre i en international konkurrence.

Program for dagen er:

Kl. 13 - 17.30 : Grand Prix med officiel velkomst, kaffebord, har

Kl. 19 - 23.30 : Festmiddag og dans til Luke and the Skywalkers

Entrépris for Grand Prix, festmiddag, musik w/ Luke and the Skywalkers: 295,- kr.

Entrépris for kun Grand Prix: 100,- kr.

Billetter kan bestilles på Områdekantoret 73522853 eller på www.grandprix2006.dk hvor der også løbende kan hentes information om Grand prix 2006.

Deltagelse :

Ønsker I at stille op til Grand Prix for Handicapbands 2006, så klik ind på hjemmesiden og se kriterierne , eller kontakt :

MUSIKVÆRKSTEDET

Bakkevej 5, 6510 Gram

Att : Merete Kristensen /Marie Gregersen

74822686 muv@tja.dk

KONGENSGADE

Kongensgade 34, 6070 Christiansfeld

Att : Marianne Andersen

74560316,

vaerkstedet_kongensgade@tja.dk

SL's faglige netværk for Kuratorer/familieplejekonsulenter afholder Landsmøde & konference, 18. - 19. maj 2006. Hotel Faaborg Fjord

Nye opgaver - nye muligheder

Baggrund:

At udvikle faglighed på tværs af kommunerne med udgangspunkt i ny lovgivning og reformer.

Mål:

- At udveksle erfaringer og opnå større viden
- At udvikle faglige værktøjer i det daglige arbejde
- At skabe et grundlag for etablering af lokalt netværk.

Pris: SL medlemmer, 1490 kr. Andre org. 2040 kr.
Alle bliver indlogeret på enkeltværelse.

Tilmeldingsfrist: 24. marts 2006

Landsmødet/konferencen er fra den 18. maj kl. 10.00 - 19. maj kl. 14.00. Den endelige program og øvrigt materiale udsendes til de tilmeldte efter tilmeldingsfristen.

Torsdag, den 18. maj 2006

Før frokost:

Det kommunale landskab

Hvordan ser fremtiden ud i den nye kommunale struktur, og spiller anbringelsesreformen sammen med kommunalreformen v/Asbjørn Agerschou og Mette Grostøl, socialfaglige konsulenter i SL.

Landsmøde

Landsmøde ifølge vedtægterne, herunder valg til netværksledelsen

Efter frokost:

Relationer og forandringer

v/Jytte Birk Sørensen lektor i psykologi, forfatter og Marte Meo supervisor.

Det nye spædbarneparadigme har revolutioneret vitale dele af udviklingspsykologien, hvilket har medført et radikalt anderledes syn

på barnets udviklingsbestræbelser. Det får selvfølgelig konsekvenser for den daglige omsorgspraksis og ikke mindst på hvilke kompetencer, vi skal støtte i en tidsalder med stor foranderlighed og øget individualisering. Den nyere udviklingspsykologiske forskning har tydeligt dokumenteret, at menneskets natur er grundlæggende socialt, hvilket har medført, at kvaliteten af kontakt samspil og relationsdannelse er blevet udviklingens centrale omdrejningspunkt. Udvikling betragtes som livslang, hvor forskellige livs temaer bliver omdrejningspunktet for individets trivsel og udvikling. Livs temaer er blandt andet selvværd, socialitet, autonomi, tilknytning, internt subjektivitet mm.

Jytte vil i sit oplæg komme ind på

- Barnets natur fra et egoistisk til et grundlæggende socialt væsen
- Fra individfokusering til relationsorientering
- Præsentation af 4 grundlæggende udviklingsbestræbelser, som drejer sig om selvværd, tilknytning, mestring og mening.
- Samspilsrummet som det vitale og essentielle udviklingsrum

Fredag, den 19. maj 2006

Foranstaltninger for unge

Unge Netværket i Næstved Kommune præsenterer sig selv og deres arbejde gennem 20 år med unge med særlige behov. Gennem deres arbejde har de udviklet forskelle specielle og alternative foranstaltninger - Unge Netværket giver deres bud på hvad der virker!

Dilemmaer i slægts- og netværksanbringelser

V/Bente Baggesen er socialpædagog med 28 års erfaring i arbejdet med familiepleje - de sidste 5 år som selvstændig konsulent. Bente vil i sit oplæg tage udgangspunkt i KABU-projektet „**Med hjerne og hjerte - en rapport om dilemmaer når plejebørn anbringes i slægten**“. Hun vil blandt andet komme ind på vigtigheden af, at vælge det rigtige sted til det rigtige barn - den helt nødvendige støtte undervejs til barnet, forældre og netværksfamilien. De nye roller og samarbejds kulturer for familien, kurator/familieplejekonsulent og socialrådgiverne.

Tilmeldingskupon: Landsmøde i SL's faglige netværk. Kuratorer/familieplejekonsulenter 18. - 19. maj 2006. Hotel Faaborg Fjord

Navn: _____ Cpr.nr.: _____

Privatadresse: _____ Postnr./by: _____

Tlf. privat: _____

Arbejdsplads: _____ Tlf. arbejde: _____

EAN nr. (skal udfyldes) _____

Tilmeldingsfrist **senest 24. marts 2006**

Kuponen sendes til SL, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. att: Kurt Schimmel
Husk du kan også tilmelde dig via www.sl.dk/kalender

Er du leder!

SL udsendte i januar måned et brev, hvor de medlemsoplysninger, som du tidligere har meddelt os, er påtrykt.

Hvis du er leder, og dette ikke er meddelt SL, skal du være opmærksom på, at medlemmer, der udøver personaleledelse, blandt andet modtager magasinerne: OffentligLedelse og SL-Herude. Er du leder, er det derfor vigtigt, at du kontrollerer feltet „Stillingsbetegnelse“.

En rigtig angivelse her er forudsætningen for, at SL ved, at du er leder, og dermed kan tilsende dig de ovennævnte publikationer.

Du kan ændre oplysninger ved at udfylde skemaet, som bliver tilsendt eller på www.sl.dk/rettelser.

Handicappede lades i stikken

Socialpædagogernes Landsforbund ønsker klare linier for, hvilke handicappede, som fremover må få specialrådgivning

I en pressemeddelelse skriver SL: „Handicappede og deres familier risikerer at stå uden den nødvendige specialrådgivning, de får i dag, når kommunalreformen træder i kraft.

Socialpædagogernes Landsforbund opfordrer derfor Socialministeriet til at gøre det helt klart, hvilke grupper af borgere, fagfolk og myndigheder, der kan få hjælp i et nyt rådgivningscenter for handicappede.

Om et år forsvinder amternes specialrådgivning til handicappede. I stedet er det tanken, at både handicappede borgere og deres familie, fagfolk og kommuner kan søge hjælp i en ny, landsdækkende videns- og specialrådgivningsorganisation, VISO.

Men det er uklart, hvem der har ret til at få rådgivning af VISO. Og det indebærer en betydelig usikkerhed for alle involverede, skriver Socialpædagogernes Landsforbund i et hørings svar til Socialministeriet.

I Socialministeriets udkast hedder det, at VISO skal vejlede kommuner og borgere „i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager“.

– Hvem er det? Hvordan skal forældrene til et hjerneskadet barn vide, om deres sag hører til de mest specialiserede og komplicerede? Og hvis det så ikke er tilfældet, hvor kan den familie så finde specialrådgivning for handicappede? Spørger Socialpædagogernes formand, Kirsten Nissen.

Socialpædagogernes Landsforbund foreslår derfor, at ministeriet konkret definerer, hvem der er VISO's målgrupper.

Læs hele hørings svaret på www.sl.dk

Familieplejere mangler opmærksomhed

Der er ikke nok fokus på de mennesker, der påtager sig opgaven at have et barn i pleje og på de betingelser og rammer, de arbejder under.

„For SL er det centralt, at familieplejerne betragtes og behandles som ligeværdige samarbejdspartnere i arbejdet med børn og unge“, står der i den publikation, som SL netop har udgivet og sendt ud til samtlige familieplejere organiseret i forbundet, samarbejdspartnere i de kommunale forvaltninger og til politikere som oplæg til debat.

For debat skal der til, mener SL. Familieplejerne skal nemlig indgå i debatten om generel udvikling af deres eget arbejdsfelt og i debatten om, hvordan man udvikler og kvalificerer familieplejen med hensyn til det pædagogiske indhold. Og det kan den ny publikation hjælpe med til. Den indeholder en række temaer, for eksempel om anbringelse af børn af anden etnisk bag-

grund i familiepleje, om ophør af anbringelser i familiepleje og om netværksanbringelser – et område der bliver vægтет i den anbringelsesreform, som ved årsskiftet trådte i kraft.

Desuden er der et kapitel med SL's egen medlemsundersøgelse blandt familieplejere samt faktuelle oplysninger om plejebørnenes antal, alder og anbringelsens varighed. Hvert tema i publikationen afsluttes med SL's anbefalinger blandt andet til brugen af regler, stramning af regler og uddybende undersøgelser.

Publikationen „SLs portræt af familieplejen nu – med anbefalinger til fremtiden“ koster 60,- kroner excl. forsendelse. Hvis man køber et abonnement til 100,- kroner på familieplejernes blad Fanny, der udkommer fire-fem gange årligt, er publikationen inkluderet. Henvendelse til SL på tlf. 3396 2800.

kab

Af Hans Christian Hansen
cand. scient. soc. og
centerleder i
VASAC Center 4 i Sorø

Læserbreve:

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Synspunkter:

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 2.000 ord svarende til cirka 10.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen, Brølæggerstræde 9, 1211 Kbh. K, tlf. 3396 2800.

Deadline for læserbreve til nr. 4/06 er mandag den 13. februar 2006 kl. 12.00.

Udviklingshæmmet og mutters alene

Ensomhed er et stort problem for mange udviklingshæmmede i kommunale og amtslige botilbud

„Jeg er ked af, at jeg ikke har haft en familie. Det ville jeg gerne. Det er jeg meget, meget ked af.“ Udsagnet kom fra Inge Lillian Jensen, der boede på et amtsligt botilbud. På forsiden af Berlingske Tidendes Magasin søndag den 14. april 2002 gav Inge Lillian Jensen et interview til journalisten Anne Meiniche. Inges udsagn og hele hendes historie siger mere end tal og statistikker om udviklingshæmmedes manglende sociale netværk.

Ensomhed i amtslige botilbud

Ensomhed blandt udviklingshæmmede i amtslige botilbud er ellers grundig dokumenteret. I 2000 gennemførte jeg en undersøgelse, der viste at mindst 600 udviklingshæmmede på amtslige botilbud i Danmark lever afsondret fra omverdenen. De får aldrig besøg, de modtager aldrig breve eller gaver. De har kun kontakt med det professionelle personale og andre udviklingshæmmede i deres botilbud og dagtilbud. Resultaterne af denne undersøgelse er publiceret i bogen „De glemte“, der udkom i 2002.

Dertil kommer en stor gruppe som har et svagt socialt netværk. De har godt nok lidt kontakt til andre mennesker, men kontakten begrænser sig måske til ét besøg om året.

Ensomhed i kommunale bofællesskaber

Men det er ikke kun i de amtslige botilbud, den er gal. En interviewundersøgelse af Else Schjødt Pedersen med udviklingshæmmede

om bolig, fritid og støtte gennemført i 2002 i Vejle kommune dokumenterer, at beboerne i de kommunale bofællesskaber mener de ser for lidt til deres nærmeste pårørende. En af beboerne udtrykker det sådan: „Jeg snakker ikke meget med andre, nogle gange kan man godt føle sig som en slags indvandrer“.

En anden siger: „Selv om jeg har levet sammen med min mand, kunne vi alligevel aldrig få en familie som I har – med børn og besøg – det kunne aldrig blive som jeres“.

Det fremgår af undersøgelsen, at flere andre beboere er fremkommet med lignende udtalelser. Mange fortæller de ser for lidt til deres nærmeste pårørende, mens andre fortæller, de ingen pårørende har.

Mennesker med udviklingshæmning i kommunale bofællesskaber savner med andre ord, ligesom beboere i amtslige botilbud, social kontakt til andre mennesker.

Socialministeren har fulgt op på sagen

I forbindelse med presseomtalen i Berlingske Tidende den 14. april 2002 meldte socialminister Henriette Kjær klart ud: „Når det ser sådan ud, så må vi forsøge at gøre noget ved det“.

Og socialministeren har fulgt op på sagen. Socialministeriet har bedt Udviklings- og Formidlingscentret på Handicapområdet, UFC Handicap om at indkredse problemstillingerne og sætte konkrete initiativer i gang. På den baggrund har UFC Handicap i 2003 igangsat flere initiativer.

Projektet omfatter blandt andet en kortlægning af frivillige organisationers muligheder for at medvirke til at løse problemer med ensomhed blandt handicappede. Denne under-

søgelse er i september 2003 publiceret i rapporten „Handicap og frivillighed“ af Gruber og Sandø. Desuden etablering af et socialt netværkscenter for mennesker med bevægelseshandicap, der bor i § 92 botilbud.

Disse initiativer medvirker til at kaste lys på handicappedes sociale integration. Det er guld værd, men denne indsats kan ikke stå alene.

Pædagogseminarierne er en vigtig aktør

Det er nødvendigt, at personalets arbejde med sociale netværk bliver styrket. I den forbindelse er Pædagogseminarierne en vigtig aktør. Det har stor betydning, at pædagogstuderende under grunduddannelsen får viden og undervisning om det sociale netværks betydning. I den forbindelse også viden om hvordan man kan give støtte til at bevare og udvikle socialt netværk.

Netværksarbejde i hverdagens praksis

Men først og fremmest er der brug for, at arbejdet med at støtte udviklingshæmmede med at bevare og etablere gode menneskelige relationer og sociale netværk bliver en kontinuerlig proces i praksis. En integreret del af den socialpædagogiske indsats i botilbud og dagtilbud. For det socialpædagogiske

personale, hjemmevejledere og andre professionelle er støtte til at bevare og udvikle sociale netværk en nonstop proces. Det er i hverdagens praksis arbejdet med socialt netværk udspiller sin vigtigste rolle. Det er når personalet hjælper den udviklingshæmmede med at skrive et brev eller postkort. For eksempel: „Tak for din fødselsdagshilsen. Den blev jeg meget glad for“. Eller når personalet hjælper et ensomt menneske med at få en besøgsven. Det er alfa og omega, at det professionelle personale påtager sig rollen som gatekeeper. Som gatekeeper skal de åbne for de nødvendige netværksressurser. De skal fungere som brobyggere mellem de udviklingshæmmede og deres sociale netværk.

Netværksarbejde koster tid og kræfter, men indsatsen kommer godt igen. Social integration giver bedre livskvalitet. Forskning på området viser, at forbruget af beroligende medicin kunne nedtrappes, aggressiv og selvskadende adfærd blev reduceret eller forsvandt hos udviklingshæmmede, der fik forbedret deres sociale netværk. Undersøgelser viser, at mennesker der får forbedret deres sociale netværk, ikke alene får et bedre liv, de lever rent faktisk også længere.

Stor interesse for unges jobvilkår

Over 1,4 millioner besøgte sidste år hjemmesiden for LO's tværfaglige Jobpatrolje, hvor man kan hente oplysninger om unges arbejds- og lønforhold.

En af årsagerne til den store søgning er, at Jobpatruljens meget efterspurgte Fritidsjob Guide 2005-2006 er blevet lagt ud på hjemmesiden. I en interaktiv version af Fritidsjob Guiden kan de unge og deres forældre høre og læse, hvilken løn de er berettiget til, hvor meget de må løfte, hvilke kemikalier, de må arbejde med og på hvilket tidspunkt, de må arbejde og så videre.

LO-sekretær Harald Børsting er meget glad for den store interesse for reglerne om unges arbejdsforhold.

– Det fortælle os, at unge har stor interesse for arbejdsforholdene på virksomhederne. Det er noget, vi kan bruge i vores arbejde med at få endnu flere til at melde sig ind i fagforening, siger Harald Børsting.

Man kan læse mere om på hjemmesiden www.jobpatruljen.dk Fritidsjob Guiden kan bestilles på www.lo.dk/publikationer

kl

SL's Arbejdsskadeenhed

Har du været udsat for en arbejdsskade – og har brug for støtte, kan du kontakte Arbejdsskadeenheden i SL, Brolæggerstræde 9, 1211 København K, telefon 3396 2800 mandag-fredag mellem kl. 10-15.

På SL's hjemmeside www.sl.dk/arbejdsskade kan du blandt andet finde pjecen „Er du kommet til skade på jobbet“.

Bliv set – brug farver

Det er ikke dyrt at sætte kulør på tekstside- og stillingsannoncer i *Socialpædagogen*.

Prisen er kun 805,00 kroner for 4 farver.

Benyt muligheden for at give din annonce et farvepift og gør den dermed ekstra iøjnefaldende.

Se øvrige oplysninger om tekstsideannoncer, samt produktionsplanen for 2006 på SL's hjemmeside: www.sl.dk

Højt PKA-afkast i 2005

De otte PKA-pensionskasser opnåede i 2005 samlede investeringsafkast på mellem 17,4 procent og 18,9 procent. PKA er meget tilfreds med resultat i 2005, siger administrerende direktør Peter Damgaard Jensen:

– Det ligger i forlængelse af de særdeles gode resultater fra de foregående år og har dermed skabt fortsat grobund for gode pensioner til medlemmerne. Vi nyder godt af den investeringsfrihed, som vores solvens og renteafdækning giver os. Den betyder blandt andet, at vi har kunnet bevare en stor aktieandel, hvor især de danske aktier med et afkast på 47 procent har bidraget til det gode resultat. Vores renteafdækning har dermed på mere end én måde vist sig som en god investering.

Aktivsammensætning og afkasthistorik for de enkelte pensionskasser kan ses på www.pka.dk

Imp

Evidensundersøgelsen – part 5

Af Søren Magnussen,
leder af Vilde Læreprocesser
(www.vildelaereprocesser.dk)
(Modtaget d. 27.1.2006)

I mit sidste læserbrev, hvor jeg diskuterer Kirsten Nissens ønske om, at der iværksettes evidensbaserede effektundersøgelser på døgninstitutionsområdet, fremhæver jeg, at det er meget vanskeligt at sige noget om, hvad det er, vi måler, når vi snakker langtidsvirkning af et institutionsophold.

Skal vores pædagogiske metode have æren, hvis en idealistisk arbejdsgiver tager vores unge under sine vinger længe efter institutionsopholdet, og den unge efterfølgende får et godt liv via arbejdspladsens socialisering?

Skal vores pædagogiske metode have æren, hvis den unge længe efter institutionsopholdet bliver aktivt praktiserende muslim og tager afstand fra kriminalitet og anden dårlighed?

Skal vores pædagogiske metode have

skylden, hvis den unge, længe efter institutionsopholdet, roder sig ud i misbrug, fordi moderen bliver mere og mere psykisk syg og systemet ikke er i stand til at hjælpe hende?

Skal vores pædagogiske metode have skylden, hvis en ordentlig opfølgning efter et institutionsophold umuliggøres på grund af et socialcenter, hvor medarbejderne kun har overskud til at tage sig af de mest presserende sager?

Der er selvfølgelig nogen, der vil sige, at man kan korrigere for sådanne ting statistisk i en evidensbaseret undersøgelse. Den computer, der er stor nok til at lave et sådant regnestykke, kunne jeg dog godt tænke mig at se.

Kirsten Nissens ønske om at lave en evidensbaseret effektundersøgelse af piger anbragt på døgninstitution, hvor der ikke også er anbragt drenge, har for øvrigt en naturlig svaghed. Hvor mange piger, for eksempel i 14-15 års alderen er der lige, der bliver anbragt på sådanne institutioner i Danmark?

Hvis vi skal snakke rigtig evidens, er vi nødt til at kunne arbejde med ret store tal, for at kunne tage højde for statistiske tilfældigheder. Jeg tvivler på, at vi kan finde et tilstrækkeligt stort antal piger, der anbringes på institution, har nogenlunde samme alder og på mange andre områder er sammenlignelige med hensyn til familieforhold, misbrug, sociale evner, psykiske problemstillinger, kriminalitet osv.

Det gør det endnu mere kompliceret, at længden af pigernes ophold på institutionen højst sandsynligt vil variere meget. Det er jo klart, at det er svært at sammenligne effekten af et døgninstitutions ophold på 3 år med et ophold på et 1/2 år.

Vi kan jo dårligt tvinge pigerne til at være lige længe på institutionen, fordi det passer ind i vores forskningsdesign – eller skal vi det, for at kunne være rigtigt evidensbaserede?

Fortsættes i næste nummer

Stillingsannoncer

skal sendes til

Datagraf Auning AS

Energivej 75

8963 Auning

Tlf. 8795 5555

Fax 8795 5544

mail:

annoncer@datagraf.dk

Faglig Netværk på Stofmisbrugsområdet

afholder internat konference på Hotel Fåborg
Fjord den 17.-18. maj 2006.

Emnet er

Hvordan sikrer vi det faglige niveau i den ny
kommunale struktur?

Program følger senere.

En rigtig god kursusoplevelse på Havneskolen

Karina Geneser
Prags Boulevard 49 C
2300 København S
(Modtaget d. 19.01.2006)

Sidst i september blev der afholdt et informationsmøde hos LFS, fordi alle tre pædagogiske fagforeninger BUPL, LFS, SL havde taget initiativ til kurset „Nye Mål“. Formålet var at få afklaring på den enkeltes fremtidige arbejdssituation som pædagog alternativt et jobskifte.

Vi var 17 optimistiske arbejdsløse pædagoger, der tilmeldte os dette kursus på Havneskolen.

Den 7. november startede kurset, som varede 4 uger. Deltagerne var fra 35 til 60 år.

Vores underviser på kurset Lisbeth Andersen var selv uddannet pædagog, hvilket var et stort plus.

Vi snakkede derfor samme sprog og var fra starten en homogen gruppe, som fungerede fra dag 1.

Hurtigt viste det sig, at vi havde en fælles referenceramme, nemlig arbejdsløshed, stress og et fælles ønske om at blive afklaret med os selv i forhold til eventuelt jobskifte.

En af vores fælles frustrationer var, at alle havde skrevet mange ansøgninger og fået lige så mange afslag. En af grundene mente vi kunne skyldes vores alder, samt at de fleste var på sidste løntrin og derfor dyrere end yngre pædagoger.

I de fire uger vi var på kurset, var der både gruppe og individuelt arbejde, plus mange gode diskussioner, som var meget udbytterige for hver enkelt deltager. Vi havde individuelle samtaler med vores underviser, som alle var meget glade for. Hele forløbet var rigtig godt planlagt og gav stort udbytte. I gruppen mente vi, det blandt andet skyldtes den fælles faglige baggrund, samt den gode kemi blandt deltagerne. Og ikke mindst på grund af vores underviser Lisbeth Andersen, som var en stor inspirationskilde og stod for det positive og derved fik det bedste frem i os.

På baggrund af vores gode og udbytterige oplevelser kan vi kun anbefale og opfordre vores fagforeninger til at give andre pædagoger den samme mulighed for at komme på tilsvarende kursus.

Vi opfordrer hermed vores fagforeninger til at fortsætte kursusvirksomheden.

Vi tilskynder samtidig vores fagforeninger til et større samarbejde blandt andet begrundet i de nye eksklusivaftaler, som kan give store problemer inden for det pædagogiske område.

For at undgå yderligere opdeling blandt pædagoger, opfordrer vi til en sammenlægning af de tre fagforbund til et stort forbund, som blandt andet kunne give et stort bredt forum af pædagoger med en fælles overenskomst, bedre løn og bedre normeringer.

Hjælpes i job på særlige vilkår

Landsforeningen Ligeværd har med hjælp fra Arbejdsmarkedsstyrelsen udviklet en særlig jobmanual, der skal hjælpe mennesker med behov for job på særlige vilkår i arbejde.

Foreningen arbejder for, at især unge medborgere med boglige, indlærings- og funktionsmæssige vanskeligheder får ligeværdige muligheder – også i arbejdslivet – så de kan skabe sig et godt liv.

– I de kommende år spås der stigende mangel på arbejdskraft i Danmark. Der bliver brug for alle hænder, hvis fremtidens velfærd skal sikres. Men med borgere med behov for særlige vilkår, er der grund til at frygte, at fordomme og mangel på kendskab til støttemuligheder får arbejdsgiverne til at overse de kvaliteter, man har at byde på, siger konsulent Anders Poulsen, Landsforeningen Ligeværd.

– Derfor har vi udviklet projektet Jobdetektivmetoden, som henvender sig til virksomhedsledere eller medarbejdere, som har haft ansættelse på særlige vilkår i tankerne, men ikke har haft tid eller lejlighed til at gøre mere ved sagen.

Normalt vil man hente hjælp hos den lokale kommune eller arbejdsformidling, hvis man påtænker at ansætte en ung på særlige vilkår. Men man kan også gå ind på www.ijobnu.dk hvor man læse mere om mulighederne, samt søge medarbejdere via jobbanken eller selv slå job op.

kl

Videncenter med ny hjemmeside

Nationalt Videncenter for Inklusion og Eksklusion (NVIE) har oprettet en ny hjemmeside. NVIE er et landsdækkende videncenter, der er etableret i fællesskab mellem CVU Vest og CVU Storkøbenhavn med støtte fra Undervisningsministeriet.

Formålet med videncentret er at formidle viden om inklusion og eksklusion, at udvikle faglig viden og metoder til dannelse af inkluderende fællesskaber og at forbedre betingelserne for flest muligt børn, unge og voksne, så de kan modtage støtte til deres udvikling og læring inden for normalsystemernes rammer. Derudover er formålet at gøre velfærdsprofessionerne i stand til at bidrage til forebyggelse, rummelighed og sammenhæng i alle faglige indsatser.

kab

**Skal I have ny medarbejder?
Skriv altid en stillingsbetegnelse i
jobannoncen.
Så er det lettere for ansøgeren at finde
stillingen på**

www.sl.dk

De skal passe på pensionskassen

Efter valg er nyt hold på 127 delegerede nu sat sammen.

Pensionskassen for Socialrådgivere og Socialpædagoger har i de sidste måneder holdt valg. Resultatet er nu talt op. Der er valgt i alt 127 delegerede og 17 suppleanter. Socialrådgiverne har valgt 30 delegerede og 12 suppleanter. Socialpædagogerne har valgt 97 delegerede og 5 suppleanter. De skal fungere i en periode på 2 år – fra 1. januar 2006 til 31. december 2007.

Hos socialrådgiverne var der valg ved skriftlig afstemning i 7 af valgkredsene, socialpædagogerne stemte skriftligt i 3 kredse, mens der i de øvrige kredse ikke var opstillet flere kandidater, end kredsen er berettiget til.

Der blev i kredsene med valg udsendt 16.623 stemmesedler. Den samlede valgdeltagelse i pensionskassen nåede op på 12,9 %.

I det følgende kan du se, hvem der er delegerede og suppleanter i de 15 valgkredse. Ved de kredse, hvor der har været valg ved skriftlig afstemning, er det desuden oplyst, hvor stor stemmeprocenten i kredsen har været, samt hvor mange stemmer de enkelte kandidater har fået.

Valgkreds: 01 København/Frederiksberg Kommuner samt medlemmer bosat uden for valgkredsene

Fredsvalg

Socialpædagoger

Delegeret

Ib Bøgholm Andersen

Ungdomspension Allegården

Willy Sigurd Aronsen

Stockholm, Sverige

Jørgen Christensen

Socialpædagogernes Landsforbund

Johnny Falk Hermansen

Frederiksberg

Hanne Randløv Nielsen

København NV

Kjeld Sandahl Skov

Socialpædagogernes Landsforbund

Karl Aage Thomsen, Vanløse

Valgkreds: 02 Københavns Amt samt Københavns Amts Plejehjem

Stemmeprocent 7,8

Socialpædagoger

Delegeret

Lasse Bay, Center For Døve 147

Bodil Johanne Brun

Glostrup Observationshjem 150

Helga Vibeke Olsen Hildebrandt

Overførstergården 109

Mikkel Houman, Sovi 112

Jan Bastian Jacobsen

Københavns Amt Sociale Inst. 114

Jane Vestergaard Niebe

Tårnby Kommune 112

Niels Ryg Olsen, Sovi 108

May-Britt Linda Rasmussen

Gentofte Kommune 102

Bente Winther

Københavns Amt Sociale Inst. 128

Suppleant

Keld Poulsen Jepsen

Hvidovre Kommune 77

Arne Krogh

Produktionsskolen Grennessminde 73

Valgkreds: 03 Roskilde Amt

Stemmeprocent 12,4

Socialpædagoger

Delegeret

Preben Jørgensen, Køge Kommune 63

Lonni Linda Svendsen, Roskilde Amt 71

Erling Schrøder Weiland

Roskilde Amtssygehus Fjorden 58

Birgitte Wold, Køge Kommune 151

Suppleant

Tom Halskov, Roskilde Amt 48

Ivar Rønn Nielsen, Roskilde Amt 51

Valgkreds: 04 Vestsjællands Amt

Stemmeprocent 11,1

Socialpædagoger

Delegeret

Stine Bro, Vestsjællands Amt 126

Pernille Christoffersen

Socialpædagogernes Landsforbund 159

Anne-Mette Hajsland

Kolonien Filadelfia 161

Erik Nygaard Kristensen

Hjortsholm Kostskole 104

Lene Kümpel, Vestsjællands Amt 117

Dorte Dige Ohrt, Vestsjællands Amt 170

Jan Vium

Socialpædagogernes Landsforbund 195

Suppleant

Claus Henrik Nielsen

Sorø Kommune 95

Valgkreds: 05 Frederiksborg Amt

Fredsvalg

Socialpædagoger

Delegeret

Sandra Miriam Gudmand-Høyer

Birkerød Kommune

Hans Peter Henning, Helsingør

Lars Hodal

Frederiksborg Amt, Socialforv.

Ronald Blach Johansen

Frederiksborg Amt, Socialforv.

Mogens Clausen Kofod

Frederiksborg Amt, Socialforv.

Per Frede Nipgaard, Birkerød Kommune

Per Stevns Østenfeld

Frederiksborg Amt, Socialforv.

Valgkreds: 06 Storstrøms Amt

Fredsvalg

Socialpædagoger

Delegeret

Jakob Maik Jensen

Storstrøms Amt – Inst.kontoret

Morten Dall Jørgensen

Næstved Kommune

Birgith Riemann Larsen

Stubbekøbing Kommune

Mårten Mattias Mårtensson

Storstrøms Amt – Inst.kontoret

Søren Lindhardt Rasmussen

Storstrøms Amt – Inst.kontoret

Tine Ros Simonsen

Storstrøms Amt – Inst.kontoret

Valgkreds: 07 Bornholms Amt

Fredsvalg

Socialpædagoger

Delegeret

Bertil John Ekstrøm

Bornholms Regionskommune

Niels Erik Jørgensen

Socialpædagogernes Landsforbund

Valgkreds: 08 Fyns Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

Jens Christian Bjerring, Fyns Amt
 Susanne Døssing
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Christian Skov Frederiksen
 Odense Kommune
 Kaj Skov Frederiksen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Lise-Lotte Kirk Hansen
 Odense Kommune
 Kaja Knudsen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Bertha Malene Nørgaard, Fyns Amt
 Jesper Leschly Pedersen
 O U H og Middelfart Sygehus
 Poul Erik Pedersen, Fyns Amt
 Peter Tvedskov
 Socialpædagogernes Landsforbund

Valgkreds: 09 Nordjyllands Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

Jette Hegelund Andersen
 Aalborg Kommune
 Jette Bech, Nordjyllands Amt
 Dorthe Espersen, Hobro Kommune
 Stinna Borup Hansen, Nordjyllands Amt
 Henrik Hjorth, Nordjyllands Amt
 Helle Møland Mortensen
 Nordjyllands Amt
 Aage Nellemann Nielsen
 Nordjyllands Amt
 Arne Find Nielsen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Jens Mogens Dommerby Nielsen
 Aalborg Kommune
 Anne Schouw, Aalborg Kommune

Valgkreds: 10 Viborg Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

Gerner Amor, Viborg Amt
 Tina Brandhøj Boel, Skive Kommune
 Dorte Søndergaard Kristensen
 Viborg Amt
 Grete Rask Nielsen
 Socialpædagogernes Landsforbund

Valgkreds: 11 Århus Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

Anders Ole Revsgaard Andersen
 Silkeborg Kommune
 Henrik Breinholt Bjerregård
 Århus Amt
 Lars Hansen, Galten
 Paul Ove Hansen, Århus Amt

Line Marie Hundebøll, Århus Amt
 Kirsten Devantier Kofod
 Århus Kommune
 Per Martinussen, Århus Amt
 Eigil Holm Nielsen, Grenaa Kommune
 Niels Peter Olsen, Århus Amt
 Mogens Pedersen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Henrik Qvist, Århus Amt
 Lars Henrik Rasmussen, Århus Amt
 Jørn Østergaard, Århus Kommune

Valgkreds: 12 Ringkøbing Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

Christel Schiolborg Christoffersen
 Ringkøbing Amt
 Frede Ejlersen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Finn Zink, Vildbjerg

Valgkreds: 13 Vejle Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

John Bengtsen
 Vejle Amt/Sociale Institutioner
 Ejgild Christensen, Kolding Kommune
 Gitte Primdahl Dam
 Vejle Amt/Sociale Institutioner
 Tina Naldal Nielsen
 Vejle Amt/Sociale Institutioner
 Hanne Ellegaard Pedersen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Lise Groth Sørensen, Vamdrup Kommune

Valgkreds: 14 Ribe Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

Dorte Frost, Ribe Amt, Institutionsadm.
 Michael Lindberg Madsen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Susanne Jette Philipp
 Ribe Amt, Institutionsadm.
 Michael Soulie, Ribe Amt, Institutionsadm.

Valgkreds: 15 Sønderjyllands Amt**Fredsvalg***Socialpædagoger**Delegeret*

Leif Burmeister, Gråsten
 Poul Flack-Jensen
 Socialpædagogernes Landsforbund
 Steen Boris Hansen, Sønderjyllands Amt
 Annette Magdalene Kaad, Rødding
 Birte Kristoffersen, Sønderjyllands Amt

HCA på Gaia

'Det er ganske vist' – det er navnet på den aktuelle udstilling på Gaia Museum i Randers. Og som navnet antyder, byder udstillingen på værker inspireret af H.C. Andersens eventyr og univers. Værkerne er lavet af brugerne på de beskyttede værksteder Trekanten i Vojens og Aktivitetshuset i Toftlund. Der er både malerier i bland-teknikker, unikke 'eventyr-ikoner' og skulpturer i en række forskellige materialer, og der er såvel abstrakte som figurative værker. Gaia er museum for 'outsider art' og viser især kunst skabt af udviklingshæmmede, ligesom det er udviklingshæmmede, der står for en stor del af den daglige drift. HCA-udstillingen viser frem til 25. marts. Læs mere på www.gaiamuseum.dk.

jni

Ny formand

Pædagogseminariernes Rektorforsamling har netop valgt nyt formandskab. Rektor for Jydsk Pædagog-Seminarium, Søren K. Lauridsen, der har været formand siden 1999, ønskede ikke at modtage genvalg til en ny formandsperiode. Som ny formand er valgt forsamlingens hidtidige næstformand rektor John Gulløv fra Frøbelseminariet på Frederiksberg. Ny næstformand er rektor Søren Gytz Olesen fra Viborg-Seminarieret.

kab

SL's fagligt netværk, for socialpædagoger der arbejder med Udstødte og marginaliserede medborgere

Afholder landsmøde & konference den 11. - 12. maj 2006

på Vildbjerg Fritidscenter, Stadionvej 3, 7480 Vildbjerg. www.sportscenter.dk

Konferencetema: Dobbelt diagnoser.

Hjemløse med sindslidelser og misbrug, hvordan kan de hjælpes, eftersom de tilsyneladende er uønsket i de eksisterende behandlingstilbud og på diverse væresteder.

Pris: Medlemmer af SL, 1200 kr.

Deltagere fra andre organisationer, kan deltage hvis der bliver plads, prisen er 1750 kr.

Tilmeldingsfrist: 25. april 2006.

Rammeprogram:

9. maj 2006

Kl. 09-10 Indskrivning og kaffe

Kl. 10-12 Dialogmøde. På utallige opfordringer fra medlemmerne har vi igen programsat Henrik Rindom. Personer med en dobbelt diagnose har ofte en forhøjet risiko for at påfører sig sociale eller helbredsmæssige problemer. Henrik Rindom vil give en teoretisk forståelse for kob-

lingen mellem rusmidler og den psykotiske hjerne. Derudover ønsker han at indgå i dialog med pædagoger fra praksisfeltet. Således at vi får en bedre forståelse for den syge og en viden om hvordan vi kan agere i samværet.

Kl. 12-13

Frokost.

Kl. 13-14

Landsmøde, herunder valg til netværksbestyrelsen.

Kl. 14-17

Forsat dialogmøde med Henrik Rindom.

Kl. 19-22

Festmiddag

Kl. 22-24

Rock Nalle med band spiller.

10. maj 2006

Kl. 08-09

Morgenmad.

Kl. 09-11

Roland Lyhr Sørensen - bedre kendt som Rock-Nalle har været igennem mere modgang end de fleste. Men ved en kraftanstrengelse har han rejst sig og har genoptaget sit gamle metier - musikken. Her fortæller han om sine mange nedture - og om hvordan han kom op igen.

Kl. 11-12

Kontorchef i socialministeriet Peter Juul med seneste nyt.

Kl. 12-14

Frokost og på gensyn næste år.

Tilmeldingskupon: Landsmøde i SL's faglige netværk. Udstødte og marginaliserede medborgere. 9. og 10. maj 2006.

Vildbjerg Fritidscenter, Stadionvej 3, 7480 Vildbjerg. www.sportscenter.dk

Navn: _____ Cpr.nr.: _____

Privatadresse: _____ Postnr./by: _____

Tlf. privat: _____

Arbejdsplads: _____ Tlf. arbejde: _____

EAN nr. (skal udfyldes) _____

Tilmeldingsfrist senest 25. april 2006

Kuponen sendes til SL, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. att: Kurt Schimmel
Husk du kan også tilmelde dig via www.sl.dk/kalender

Vi gentager succes'en

STUDIETUR TIL CUBA

Vi tilbyder denne tur til ansatte indenfor dag- og døgninstitutionsområdet. Du/I er velkomne til at tage familie/venner med.

Turen vil finde sted efteråret/uge 42-43 2006.

Varighed 14 dage
Pris 12.700 kr.
Prisen inkluderer:
Flybillet København-Havana t/r
Transport/rundrejse i Cuba
Halvpension
Dobbeltværelse med bad
Program
Dansk tolk/guide
Visum.

Turen omfatter 7 dage i Havana, 3 dage i Pinar del Rio og 4 dage i Trinidad.

Hvis du er interesseret eller har spørgsmål, skal du henvende dig til Brian Rasmussen på tlf. **33 93 31 62** eller Pædagogisk Centrum/Forlaget Børn & Unge på tlf. **35 37 04 44**

Sidste frist er fredag den 5. maj 2006.

Inden afrejse arrangeres informationsmøde et sted i Danmark.

Thora Center søger frivillige medarbejdere

Thora Center er startet i 1994 og er en landsdækkende humanitær organisation, der hjælper mennesker berørt af seksuelle overgreb. Vi tilbyder bl.a. rådgivning, behandling, værested, bisidderfunktion og formidlingsvirksomhed til ofre, krænkerne, pårørende og fagfolk. Centerets brugere er af begge køn og i alle aldersgrupper. Vi har en behagelig og uformel omgangstone præget af åbenhed og tillid, og vi samarbejder som et reflekterende team med vægt på vores klienter.

Din hovedopgave bliver rådgivende samtaler med potentielle brugere af centeret og at varetage henvendelser fra interesserede. Endvidere vil der være forskellige ad hoc-opgaver.

Vi forventer, at du er ansvarlig, engageret og har overskud til at tale med mennesker der har det svært. Vi lægger vægt på, at du er empatisk og god til at lytte til andre, samt at du kan arbejde selvstændigt. Du skal kunne afsætte en ugentlig arbejdsdag fra 9.30 til 15.30 eller torsdag aften kl. 19-21.

Selvom dit studie ikke relaterer sig direkte til det pædagogiske/-psykologiske felt, er vi meget interesserede i at høre fra dig

Vi tilbyder et spændende, selvstændigt og varierende arbejde. Du vil indgå i en travl arbejdsdag karakteriseret af høj grad af psykologisk faglighed og med gode mulig-heder for at opnå praktisk erfaring i at rådgive andre mennesker.

Der er obligatorisk deltagelse i personalemøder, samt obligatorisk supervision ved centerets psykologer.

Er du interesseret i ovenstående, så kontakt os på tlf. 3332 8650 eller skriv til abuse@thoracenter.dk. For yderligere information besøg vores hjemmeside www.thoracenter.dk.

Vi glæder os til at høre fra dig.

Thora Center

Invitation til seminar

Når rusmidler "taler" med

Bliv rustet til at gå i dialog med de unge om deres misbrug

Den 30. marts 2006 på Scandic Silkeborg eller:

Den 31. marts 2006 på Scandic Glostrup

Flere og flere unge har et forbrug eller egentlig misbrug af hash, ecstasy eller andre rusmidler. Men hvordan skal vi som professionelle fagpersoner forholde os til de unges brug af rusmidler?

Seminaret giver metoder til håndtering af unge rusmiddelbrugere og sætter fokus på:

- Den motiverende samtale – en holdning til det at tale om stoffer og alkohol
- Hvilke kompetencer er relevante, når vi arbejder med unge og deres rusmiddelbrug?
- Hvordan bliver vi bedre til at omsætte og bruge ny viden i praksis sammen med de unge rusmiddelbrugere?
- Hvordan gør vi de unge til piloter i eget liv?

Indlægholdere:

Morten Hesse, Cand. Psych., Center for Rusmiddelforskning.

Lisa Lærke Iversen og **Nikolaj Stegeager**, konsulenter, Ungeteamet, Århus Amts Misbrugscenter.

Annie Lauritsen og **Iben Kristensen**, leder og souschef i "Den Gule Flyver".

Læs mere på www.seminarer.dk eller ring på 66 159043

Seminarer.dk
i Amter & Kommuner

21. februar kl. 16.30-19.30

Vil du være med til at fare i Blækkuset?

Bland dig i den offentlige debat.

Sted: SL's lokaler, Baghuseet, Dæmningen 36, 7100 Vejle.

Arr. SL Vejle

22. februar kl. 19-22

Temaaften: Stress-håndtering

Sted: Vildbjerg Sports- & Kulturcenter, Sports Allé 6, 7400 Vildbjerg.

Arr. SL Ringkjøbing

23.-24. februar

Kursus om diagnostik og behandling af borderline-patienter

2-dages kursus i København med cand. psyk., psykoterapeut MPF Lars Sørensen. For behandlere. Tilmelding senest 1.1.2006. Pris 2.250 kr.

Arr.: Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

23. februar kl. 19-22

Temaaften for familieplejere: Omsorg og behandling i plejefamilien

Sted: Hotel skibelund Krat, Skibelund Krat 4, 6600 Vejen.

Arr. SL Ribe

23. februar kl. 10.30

Foredrag ved Erik Knot: Fra vikingetid til D-dag i Normandiet

Sted: Baghuset, Dæmningen 36, Vejle

Arr. SL's sektion for pensionister og efterlønnere i Vejle amt

7. marts kl. 16-19.30

Information om pensionsordningen for overenskomstansatte socialrådgivere og socialpædagoger

Sted: Esbjerg Højskole, Stormgade 200.

Arr. SL Ribe

7.-8. marts

2-dages konference om metoder og dokumentation på handicapområdet

Sted: Scandinavian Congress Hotel i Århus.

Tilmelding og yderligere oplysning på

www.vfb.dk eller tlf. 8949 1270.

Arr. Videnscenter for Bevægelseshandicap i samarbejde med Småbørnscentret og Udviklingsenheden

8. marts kl. 9-15

Debatdag for plejefamilier: Børn med psykiatriske problemer

Sted: SL's lokale, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby.

Arr. SL Nordjylland

9. marts kl. 17.00

Generalforsamling for SL's sektion for pensionister og efterlønnere i Vejle amt

Sted: Baghuset, Dæmningen 36, Vejle

Arr. SL's sektion for pensionister og efterlønnere i Vejle amt

8.-9. marts og 8. juni

Kursus i Arbejdsgangsanalyser, 2 moduler

Sted: 1. modul (internat): Comwell Borupgaard, Snekkersten

2. modul (eksternat): DSI Institut for Sundhedsvæsen, København.

Kursusafgift: Kr. 9.800,- + moms.

Tilmelding: senest 10. januar 2006. Tilmeldingen er bindende.

Efter tilmeldingsfristens udløb får kursisten meddelelse om optagelse samt faktura.

Arr.: DSI Institut for Sundhedsvæsen, tlf. 3529 8400, e-mail

dsi@dsi.dk, www.dsi.dk

13. marts (København) og

14. marts (Århus) 2006

Foredrag af Thomas Ziehe i København og Århus „Post-Enttraditionalisering“

Thomas Ziehe forelæser om identitets- og interessedannelse hos unge i en tid, hvor selv det at lægge afstand til traditionen har mistet sin tiltrækning. Foregår på engelsk.

Arrangør: Danmarks Pædagogiske Universitet

Mere info på www.dpu.dk/kalender

14. marts kl. 12.30 – 15.30

Undervisning for pædagoger og andet hjælpepersonale tilknyttet børn født med rygmarvsbrok

Sted: Skejby Sygehus, lokale (se infotavle ved hovedindgang)

Program:

– præsentation af undervisere

– hvad er rygmarvsbrok

– Præsentation af rygmarvsbrokforeningens videofilm om handicappet

– hvad er RIK, hvorfor bruger denne patientgruppe dette hjælpemiddel, hvad sker der, hvis der ikke passes på nyrene

– afføringsproblematik, hvad kan der gøres

– forældresamarbejde

– tid til spørgsmål

Tilmelding til Rygmarvsbrokforeningen på mail sekretariatet@rmb-1988.dk eller evt. på tlf. 8739 6410.

15. marts kl. 17.00

Senior Lauget afholder generalforsamling

Sted: SL's lokaler, Frichsparken 42 C, Åbyhøj.

Arr. Senior Lauget SL Århus

16. marts kl. 20.00

Teatertur

Sted: Nedergade Teatret, Middelfartvej 125-127, 5200 Odense V.

Arr. SL Fyn's Seniorklub

21. marts kl. 16-19.30

Information om pensionsordningen for overenskomstansatte socialrådgivere og socialpædagoger

Sted: SL, Skånevej 13, Rødekro.

Arr. SL Sønderjylland

24. marts

Temadag: Små børns etik

Hvad er børns udgangspunkt, når de handler over for andre børn? Hvordan gør børn deres etiske opdagelser og lærer etik? Ved Eva Johanson, docent og forsker ved Göteborgs Universitet.

Pris 975 kr. Tilmeldingsfrist: 24. februar.

CVU Storkøbenhavn, tlf. 7020 2840, www.cvustork.dk

27.-29. marts

Kursus: Børn og æstetiske læreprocesser

Børn kan udvikle sociale og verbale kompetencer gennem værkstedsarbejde med billeder. Lær at iværksætte læreprocesserne gennem praktiske øvelser med ler og andre materialer. Undervisere: Ingelise Flensborg og Peter von der Maa-se. Pris 3.100 kr. Tilmeldingsfrist 27. februar.

CVU Storkøbenhavn, tlf. 7020 2840, www.cvustork.dk

30. marts

Temadag: Forældrepedagogik i din institution

Margrethe Brun Hansen giver sit bud på, hvad forældre kan forvente af pædagogerne, hvad vi kan forvente af forældrene, og hvordan vi formulerer en forældrepolitik. Pris 875 kr. Tilmeldingsfrist 2. marts.

CVU Storkøbenhavn, tlf. 7020 2840, www.cvustork.dk

-at turde "turde".

Teater og drama i det pædagogiske arbejde.

Bliv bedre til at være igangsatte og eksperimenterende. Få personlige oplevelser, der får dig til at turde, og konkrete ideer med hjem.

4 dages internatkursus med lege, drama, sang, dans, jonglering, klovneøvelser, teatersport og gøgl.
Kursussted:
Hotel Dania, Torvet 5, 8600 Silkeborg,

D. 8. maj, kl. 12 - d. 11. maj, kl. 16, 2006

Undervisere:

Dramalærer, hospitalsklovn Birgit Bang Mogensen og Socialpædagog, voksenunderviser Lars Rasmussen.

Deltagerpris, inklusiv overnatning i dobbeltværelse i 3 nætter og fuld forplejning: 5000,- kr.

Tilmeldingsfrist:

Onsdag d. 1. marts 2006.
Ring efter tilmeldingsblanket på: **Tlf: 86 80 47 55**

Kurset er en arbejdsmarkedsuddannelse og der ydes VEU-godtgørelse, hvis du er berettiget.

Hylevej 1, 8600 Silkeborg - Tlf. 8680 4755 - Fax 8720 6126 - sosu@sosusilkeborg.aaa.dk - www.sosusilkeborg.dk

3 seminarer om LØSNINGSFOKUSERET ARBEJDE MED BØRN

Løsninger med Børn og unge

Yasmin Ajmal, Brief Therapy practice, London
Malmø d. 10.-11. april 06

Løsninger i skolen

Chris Iveson, Brief Therapy practice, London
Farum d. 10. maj 06

JEG KAN

Henrik Vesterhauge-Petersen, Solution
Århus d. 19. april 06

Ben Furman, Finland
København d. 29. maj 06

SOLUTION

Nærmere oplysninger:

www.solutionfocus.dk • Solution • Pile Allé 6 • 2840 Holte
Telefon 45 87 40 35 • solution@solutionfocus.dk

LØSNINGSFOKUSERET TERAPI & UDDANNELSE

Psykoterapeutisk efteruddannelse v/Eva Hildebrand

Uddannelse i analyse og behandling af mennesker udsat for alvorlige omsorgssvigt eller overgreb.

www.consultaps.dk tlf. 75771825

PÆDAGOGISK MASSAGE

uddannelse & kurser

se forårets program på vores websted
- eller kontakt centeret og få det tilsendt

CENTER FOR PÆDAGOGISK MASSAGE ApS
V/Eirik Tollefsen • 8689 3057
tollefsen@email.dk
www.paedagogisk-massage.dk

1 ÅRIG EFTERUDDANNELSE 4 ÅRIG PSYKOTERAPEUT- UDDANNELSE

Personlig udvikling og faglig vækst

Indhold:

Egenterapi - Supervision - Teori.
Analyse, behandling og terapi af omsorgssvigt

Start: 2 hold maj 2006

København: kr. 16.500, 20 dage

Samsø: kr. 16.500, 20 dage

GRÆKENLANDSKURSUS:

Supervision, terapi m.v.

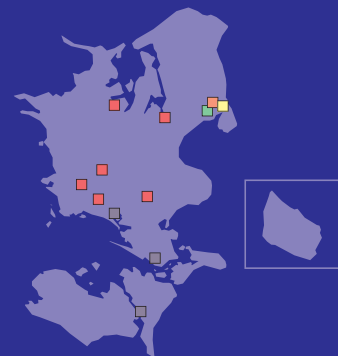
19.5. og 29.9. 2006. Pris: 2.500

**Dansk Institut for
Kropsorienteret Psykoterapi**
Tlf. 43 622879

Husk at du altid skal møde personligt frem på AF første dag, du er ledig! Det gælder også, hvis du skal have karantæne for selvforskyldt ledighed. Karantænen kan først afvikles, når du er tilmeldt AF og i øvrigt opfylder betingelserne for at få dagpenge.

For ny viden ...

Læs
Pædagogiske
diplomuddannelser
på Sjælland

Rekvirer katalog med
oversigt over
uddannelsesretninger
og moduler

CVU København &
Nordsjælland
www.cvukbh.dk

CVU Sjælland
www.cvusj.dk

CVU Storkøbenhavn
www.cvustork.dk

CVU Syd
www.cvusyd.dk

Netværk Frederiksberg
www.fredersem.dk

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskriterier og frister.

21. april kl. 18.00-01.30

25 Års Jubilæumsfest i Friheden

Sted: Restaurant Terrassen, Tivoli Friheden, skovbrynet 1, Århus C.

Arr. KulturParaplyen, SL Århus

21. april kl. 18.00-1.30

SL-Århus markerer SL's 25 år med Jubilæumsfest!

Sted: Terrassen, Tivoli Friheden, Århus

Program: Festmenu serveret af Café Kølbert, Revy v. Århus Revysterne og dans v. Soul Meeting.

Pris: 50,- kr. pr. person.

Tilmelding: på Giro 1920103 mrk.: 'Jubilæum' senest d. 31. marts!

Begrænset antal pladser

Arr.: KulturParaplyen, SL-Århus Amt.

26.-27. april

Kursus om aggression, vrede og vold

2-dages kursus med Heiner Steckel, Dipl. Päd. og kropsspsykoterapeut. For behandlere. Tilmelding senest 1.3.2006. Pris kr. 2500. Kurset foregår på engelsk.

Arr.: Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

30. april – 7. maj

Studietur til Berlin

Arr. SL og BUPL Frederiksborg

5.-6. maj

Psychotherapy and the Quest for Happiness

2-dages kursus med den engelsk-hollandske eksistentielle psykoterapeut og filosof Emma van Deurzen. For behandlere. Tilmelding senest 1.3.2006. Pris kr. 3.100 inkl. frokost. Kurset foregår på engelsk.

Arr.: Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

9. maj – 10. maj samt 7. september

Kursus i Sundhedsøkonomi

Kursusledelse: DSI Institut for Sundhedsvæsen.

Sted: Hindsgavl Slot, Hindsgavl Allé 7, 5500 Middelfart, (internat den 9.-10. maj 2006).

Amtsrådsforeningen, Amternes Hus, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø, (eksternat den 7. september 2006).

Kursusafgift: kr. 9.800 ekskl. moms. Kursusafgiften inkluderer ophold (internat 1 nat) og forplejning, 1

opfølgingsdag (eksternat), samt alt kursusmateriale. Kursisterne må selv dække eventuelle rejseudgifter. Tilmeldingsformular kan rekvireres ved henvendelse til kursussekretær Anni Bilsbo (direkte telefon 3529 8449) eller på vores hjemmeside www.dsi.dk.

Kursusbeskrivelse (6 sider) kan rekvireres samme steder.

9.-11. maj

3-dages workshop om komplicerede tabsprocesser

3-dages internat med psykoterapeut MPF Marianne Davidsen-Nielsen. For behandlere. Tilmelding senest 1.3.2006. Pris kr. 6.950.

Arr.: Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

17.-19. maj

Naturen – lige udenfor

Naturpædagogik i teori og praksis.

Kurset afholdes i som primitiv lejr

i naturskønne omgivelser på Helgenæs

Tilmelding senest 17. april

Pris 2850, - ekskl. moms

www.menneske-natur.dk

4.-6. september

3-dages workshop om komplicerede tabsprocesser

3-dages internat med psykoterapeut MPF Marianne Davidsen-Nielsen. For behandlere. Tilmelding senest 1.3.2006. Pris kr. 6.950.

Arr. Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

6.-9. september

Omkring bælet

Naturpædagogik i teori og praksis.

Kurset afholdes som primitiv lejr

i naturskønne omgivelser på Helgenæs.

Tilmelding senest 6. august

Pris 2850, - ekskl. moms

www.menneske-natur.dk

28.-29. september

Sexologi for psykoterapeuter

2-dages kursus med cand. mag. & psych. Bo Møhl, ledende psykolog på Rigshospitalet i København, tidligere mangeårig medarbejder på Sexologisk Klinik samme sted. For psykoterapeuter og lignende behandlere. Tilmelding senest 1.8.2006. Pris kr. 2.450 inkl. frokost.

Arr. Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

Århus

Senior Lauget afholder generalforsamling

onsdag d. 15. marts kl. 17.00

i SL's lokaler, Frichsparken 42 C, Åbyhøj.

Dagsorden ifølge lovene.

På valg er:

3 bestyrelsesmedlemmer

2 suppleanter

Indkomne forslag skal være for manden i hænde senest 10 dage før generalforsamlingen.

Bestyrelsen tiltrædes af 1 medlem af SL's amtskredsbestyrelse.

Blandt de fremmødte udloddes et weekendophold for 2 personer.

Senior Lauget byder på et stykke brød og en kop kaffe eller te, samt øl og vand i pausen. Derfor tilmelding. Skulle tilmeldingen glippe, er der nok plads til en mere.

Senior Lauget arrangerer atter i år en sommertur. Vi vil forsøge at komme til Mariager Fjord, men det er pt. lidt usikkert, men herom senere.

Tilmelding til:

Villy Simonsen (formand), tlf. 8743 0199.

Steen Eriksen (næstformand og kasserer) tlf. 8649 5389.

Ligger du søvnløs over din økonomi?

- Med Netkassen kan du næsten døgnet rundt sende dine ydelseskort eller søge om feriedagpenge over nettet. Klik ind på www.netkassen.dk og se et filmklip om, hvor let Netkassen er at bruge.

Vækst og forandring

Du er dit vigtigste arbejdsredskab
og du er meget mere end dit arbejde!

Udvikling gruppe med fokus på personlige ressourcer

Starter sidst i februar.

Info: Gestaltterapeut Catherine Robert Mose
Tlf: 39 20 14 46 – www.sitecenter.dk/catherine

THE
 K e m p e l e r INSTITUTE OF SCANDINAVIA A/S

Mig og mit arbejdsliv

- uge 33, 2006 på Hjarnø, 8700 Horsens.
- for alle der arbejder som professionelle hjælpere.

Undervisere: Susanne Bang og Lars Koberg Christiansen.
Udførligt kursusprogram fås ved henvendelse
til Kempeler Institutet og på www.kempeler.dk

CENTER FOR FAMILIETERAPI & EFTERUDDANNELSE
TORNØEGADE 32, 2. • 8300 ODDER • TELEFON 8654 4535 • INFO@KEMPLER.DK

Guitaren som pædagogisk værktøj

Begyndere og øvede

En ny måde at lære enkelt guitarstil og bruge det i dit daglige arbejde med børn, indenfor normal- og specialpædagogikken.

- Hovedvægten ligger på visualisering, dramatisering, sprogstimulering, at "snyde" gennem leg og arbejde med at turde.
- Ved hjælp af video/DVD samt én kursusdag, lærer du at spille guitar og får nye ideer og inspiration til eventyrtælling og sanglege.
- Et unikt kursus som kombinerer undervisningsfilmens fleksibilitet og mulighed for fordybelse i eget tempo, med den traditionelle lærerstyrede holdundervisnings fordele mht. gensidig inspiration og forpligtelse.

Frank M

deler ud af et helt livs praktisk erfaring i arbejdet med børn, musik og kommunikation.

Kurserne afholdes maj 2006:
16. maj Middelfart, 18. maj Karlslunde, 23. maj Sæby

Pris for kurset inkl. undervisningsfilm, cd og sanghæfte: 1795,- kr.
Prisen er inkl. forplejning men uden 25% moms

Tilmelding (senest 24. februar) eller yderligere information:
Frank M: 86571191 eller himsel@frankm.dk

AGIUS v/ cand. psych. aut. Sanne Kellberg

ERHVERVS PSYKOLOG

Stress

Coaching - Supervision

Psykisk arbejdsmiljø

KONTAKT: AGIUS.PSYCH@GMAIL.COM

Danasvej 22 • 4600 Køge • 6165 1395

Anerkendende pædagogik og samarbejde

1. årskonference om Værdsættende samtale på
pædagogiske arbejdspladser

28. september 2006, Vejle

Du vil få

- Del i den nyeste udvikling inden for anerkendende pædagogik og samarbejde
- Konkrete ideer til udvikling af værdsættende arbejdsmiljø og praksis
- Teoretisk input, lejlighed til værdsættende samtaler og mulighed for at udveksle dine bedste erfaringer

Institutioner, botilbud, skoler, dagtilbud og forvaltninger, der har gennemført betydningsfulde kulturforandringer gennem Værdsættende samtale, har mulighed for at byde ind med en workshop.

Læs mere på www.harbohus.dk
eller kontakt os på 9868 6111

Harbohus

Tidsplan

17. februar	Frist for forslag til workshops
24. marts	Det færdige program foreligger
15. august	Frist for tilmelding til reduceret pris

Seksualvejlederuddannelsen

Karsten Løt og Jørgen Buttenschøn

NYHED!

- udvidet uddannelse med modul om:
**FOREBYGGELSE AF SEKSUELLE OVERGREB
MOD MENNESKER MED HANDICAP**

Opstart: 24. april 2006

- læs mere og rekvirér brochure på - www.seksualvejlederuddannelsen.dk - eller ring: 8617 6766 / 4057 6766

Tilmelding senest: **Fredag d. 7. april 2006**

Århus

25 Års Jubilæumsfest i Friheden!

**Fredag den 21. april
kl. 18.00-1.30!**

SL-Århus afholder ikke sin traditionsrige Forårsfest i år! I stedet inviteres medlemmerne til Jubilæumsfest i anledning af SL's 25 års jubilæum på:

Restaurant Terrassen, Tivoli Friheden, Skovbrynet 1, Århus C. Dørene slås op kl. 18.00 til en forrygende aften i godt SL-skab. Café Kølbert har lovet at stå for serveringen af en overdådig middag samt andre platheder, efter at SL's Århus' Forkvinde Verne Pedersen har aflagt Festtalen Kl. 18.30.

Når kaffen & kagen er indtaget, leverer Århus Revysterne årets opsang, så hverken Kommunalreform eller SL's Mainstreaming vil være til at kende igen Kl. 21.

For at få det hele til at glide lettere ned, har vi som sædvanligt fået 'Soul Meeting' til at spille op til forrygende 'Rock-Bal' kl. 22.30. Det forventes, at dansegulvet vil være tæt pakket resten af natten!

KulturParaplyen regner med et tilfølsstykke, og at de godt 200 pladser vil blive revet væk!

Tilmelding sker ved at indbetale 50,- kr. pr. person på giro 1920103 mrk.: 'Jubilæumsfest' senest d. 31. marts, efter 'først til mølle' princippet!

Vi glæder os til at se dig!
Arrangør: KulturParaplyen, SL-Århus Amt!

Med venlig hilsen

På vegne af KulturParaplyen, SL-Århus

Niels P. Olsen

Sønderjylland

Information om pensionsordningen for overenskomstansatte socialrådgivere og socialpædagoger

Interessant for medlemmer i alle aldre – sygdom og ulykke kan ramme os når som helst

Vi har bedt Lene Petersen fra PKA komme og fortælle om vores pensionsordning.

**Tirsdag den 21.03.2006,
kl. 16 - 19.30 ca.**

hos SL, Skånevej 13, Rødekro. Pensionskassens virkemåde og

ydelse bliver gennemgået:

- Hvis du går ned i tid eller får „huller“ i arbejdslivet,
- Hvis du må opgave at arbejde pga. sygdom,
- Hvis din familie skal have pension efter dig,
- Hvis du tænker på den dag, du skal på alderspension.

Pensionsoversigten bliver gennemgået, så tag din egen med.

Af hensyn til servering og materialer bindende tilmelding til amtskredskontoret på telefon 7366 1940 eller på e-mail soenderjylland@sl.dk inden den 07.03.2006.

Der skal være mindst 20 tilmeldt, for at mødet bliver gennemført.

Vejle

SL's sektion for pensionister og efterlønnere i Vejle amt

Den 23. februar er der foredrag ved Erik Knot med titlen: Fra vikingetid til D-dag i Normandiet. Sted: Baghuset kl. 10.30

Vejle

Generalforsamling

SL's sektion for pensionister og efterlønnere i Vejle amt afholder generalforsamling **torsdag den 9. marts kl. 17.00** i Baghuset, Dæmningen 36, Vejle.

Fyn

Teatertur 2006

Torsdag den 16. marts kl. 20.00 er der traditionen tro en teatertur i Nedergade Teatret, Middelfartvej 125-127, 5200 Odense V (ved Føtex).

Vi skal i år se „Arsenik og gamle kniplinger“ som forpremiere.

Billetterne koster 35 kr. stk. og der betales ved „døren“.

Arsenik og gamle kniplinger er en kendt og elsket komedie med et anstrøg af farcen.

De erotiske tanter Abby og Martha levede deres regelmæssige og rolige liv i en victoriansk tid med dybe rødder i det lokale Brooklyn-samfund i New York, og med en dyb respekt for mennesker, lov og orden. Men på deres egen meget indfølelse måde. De

kan ikke lide at se ældre, ensomme mænd lide på deres gamle dage. Og det må der gøres noget ved – og det gøre tante Abby og tante Martha så på deres helt specielle måde.

Den unge giftefærdige nevø, Mortimer, bliver naturligvis forfærdet, da han oplever virkelighedens verden i hjemmet. Han skal balancere mellem tanterne og sin tilkommende kone, øvrighedens repræsentanter og yderligere en morderisk bror, som forsøger at skjule sig for politiet i det fælles barndomshjem.

(Stykket er instrueret af Gunnar Pedersen)

Tilmeldning er nødvendig og bindende og gøres til SL, Danmarks-gade 16, 5000 Odense C, tlf. 6611 0874 (receptionen), fax 6590 6653 eller e-mail fyn@sl.dk senest den 11. marts 2006.

På gensyn

Bestyrelsen for SL Fyn's Seniorklub

Frederiksborg

Studietur til Berlin

SL og BUPL Frederiksborg Amt har fået Peter Flügge, lektor ved CVU København, til at arrangere en studietur til Berlin med både fagligt og kulturelt indhold.

Afrejse 30.4.06. Hjemkomst 7.5.06.

Tilmelding 1.3.06.

Pris kr. 4000.

Se nærmere på hjemmesiden

www.sl.dk/frederiksborg

Har du tænkt dig at opsigte dit arbejde? Så spørg a-kassens lokalkontor om du har en „gyldig grund“. Hvis du ikke har det, medfører opsigelsen, at du får karantæne eller mister din dagpengere.

Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

TELEFON
39 45 45 45

Mandag-torsdag: kl. 8.30-16.00
Fredag: kl. 8.30-15.30

Pensionsordningen af 1976

Statens Regnskabsdirektorat
Borgergade 18, 1017 København K.
Telefon 33 92 88 00.

SL's ombudsmand

SL's Klagenævn

SL har sit eget uvildige klagenævn.

Klagenævnet skal sikre, at medlemmer, der mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af deres individuelle medlemssag – enten af amtskredsen eller af forbundet – kan få en upartisk instans til at vurdere sagen eller beslutningen, der er truffet af amtskredsbestyrelsen eller forbundet.

For at SL's klagenævn kan behandle en sag, skal klagemulighederne internt i SL være udnyttet. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en landsdommer samt to medlemmer af SL. Nævnet er uafhængigt af SL og dets udtalelser er vejledende.

Klagevejledning:

Der kan klages over sagsbehandlingen i SL i individuelle medlemssager, hvor medlemmet har en væsentlig, individuel interesse.

Klagefrist:

Klagen skal være SL/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at medlemmet har modtaget afgørelsen.

Amtskreds niveau:

Et medlem, der vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i amtskredsen, skal først klage til amtskredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis man er utilfreds med amtskredsbestyrelsens afgørelse, kan der herefter klages til SL's Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt man er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan der efterfølgende klages til SL's Klagenævn.

Da klagenævnet har adresse udenfor SL, skal den skriftlige klage sendes til:

SL's Klagenævn
c/o dommer Tine Vuust
Københavns Byret
Domhuset, Nytorv
1450 København K

Vikarservice til dag- og døgninstitutioner
Kommer på hele Sjælland

Hammershusvej 77
4370 St. Merløse
Tlf.: 2745 8037
Fax: 5944 8037
info@best-choice.dk
www.best-choice.dk

Telefontid fra 06-24

»AT SKABE EN BEHANDLER«

Martsseminar i København
den 14.-15. marts 2006

med Nanna Mik-Meyer, Kaspar Villadsen, Mats Widsell og
beboere fra Granhøjens Miljøterapeutiske Tilbud m.fl.

Kursusnr.: 815EX-06

**Ring på +45 49 22 51 61 eller besøg WWW.DISPUK.DK
og få yderligere information om kursus og uddannelse.**

Tværfaglig neuropædagogik

- med særlig henblik på senhjerneskadede

Uddannelsen afholdes over 33 torsdage i undervisningsåret 2006/2007.
Uddannelsesforløbet har nu været succesfuldt gennemført 4 gange.

Uddannelsen fokuserer på det neuropædagogiske arbejde i rehabilite-
ringen af voksne senhjerneskadede. Der lægges vægt på såvel de teore-
tiske som de praktiske aspekter ved rehabiliteringen.

Kurset er tilrettelagt som et længerevarende forløb med en lang række
foredrag af eksperter, der vil formidle deres teoretiske og praktiske vi-
den indenfor hver deres felt.

Ud over de mange foredragsholdere er cand. psych. Dorthe Birkmose
tilknyttet som underviser til hele forløbet til hjælp ved opsamling og
skabelse af kontinuitet.

Indhold:

Det gennemgående tema i hele undervisningsforløbet er neuropæda-
gogik i et tværfagligt perspektiv. Indledningsvis drejer undervisningen
sig om neuro-pædagogikkens korte historie samt dens neuropsykologi-
ske grundlag. Efter gennemgang af hjernens struktur og funktion kom-
mer en grundig gennemgang af forskellige neuropsykologiske områder
som perception, sprog, indlæring, hukommelse, eksekutive funktioner
og erkendelse. Dernæst sættes der fokus på kilder til information om
den hjerneskadede, herunder skanning, testning, observation og sam-
tale. Efter fokus på tværfagligheden, som er en af de røde tråde i un-
dervisningen, vil centrale aspekter af relationernes betydning i det neu-
ropædagogiske arbejde præsenteres under overskrifter som seksualitet,
coping og forsvar, de pårørende og professionelles blinde pletter. Som
endnu en dimension i neuropædagogikken ses lovgivningen, hvor mu-
lighederne og begrænsningerne præciseres. Afslutningsvist vil der bli-
ve mulighed for at fordybe sig i Luria og Bruners teorier, Afolterkon-
ceptet, Sansintegration og strukturbegrebet.

- Deltaljeret program kan fås ved henvendelse.

Deltagerbetaling: 18.800 kr. eventuelt delt op i to halvårslige beløb på
9.900 kr.

Tilmeldingsfrist: 3. august 2006. (Tilmeldte optages i den rækkefølge,
de tilmelder sig)

Odense Socialpædagogiske Seminarium

Banvej 1 • 5250 Odense V • Tlf. 66 14 70 70 • Fax 66 14 70 60 • Cvr.no. 4078112

Tæller du dagene til ferien er forbi?

- Ikke? Med Netkassen kan du selv tjekke hvor mange ferie-
dage, du har ret til, og hvilke perioder, du har holdt ferie.
Klik ind på www.netkassen.dk og se et filmklip om, hvor let
Netkassen er at bruge.

LEDERKURSUS I WALES 10.-17. SEPTEMBER

Coaching og lederens personlighed

Se www.opvaekstkurser.dk

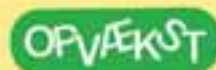
Vekslen mellem friluftaktiviteter og coaching.
KL's undersøgelse, **Ledere der lykkes**, inddrages.

Mia Madsen, mentor coach, cand. mag. i psykologi og
kommunikation, **Per Ryt-Hansen**, chefkonsulent og
ekstern lektor samt **4 højtuddannede instruktører**

Velkommen til vores 12. kursus i Wales.

Advarsel! Deltagerne græder, når de skal hjem!

Tilmelding 1. marts! Pris kr. 6.500,- ex. moms.

KURSER OG FOREDRAG

opvaekstkurser@mail.dk

49 18 16 46

Ring og hør om leder-
konference i november
i Tunesien

Se også vores anden
hjemmeside www.humor.dk

Se 100 referencer og udtalelser
om vores Humorkurser og
foredrag og bestil evt. et selv.

**NB! Humor kan ødelægge
dårligt humor.**

Annoncepriser pr. 1. januar 2006

Tekstsideannoncer:

10,00 kr. pr.
spaltemillimeter
1/4 side: 2.495,00 kr.
1/2 side: 4.765,00 kr.
1/1 side: 9.305,00 kr.

Stillingsannoncer:

13,55 kr. pr.
spaltemillimeter
Farvetillæg 805,00 kr.
Alle priser er ekskl.
moms

www.sl.dk

- hjemmesiden om socialpædagoger

for SL-medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Hospitalspædagoger ved somatiske og psykiatriske afd./ambulatorierwww.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:

Jesper L. Pedersen

Marslev Byvej 19, 5290 Marslev

Tlf. privat 6595 1877

Tlf. arbejde 6541 1593

e-mail: jesperped@mobilixnet.dk

Økonomiansvarlig:

Anne Beese

Tlf. 6613 6745

e-mail: e.a.b@mail.dk

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 årwww.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:

Kurt Rasmussen

Munkebjergvej 50,

5000 Odense C

Tlf. 6614 2129

Mail: munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:

Mette K. Andersen

Tlf. 4752 8467

Domsanbragtewww.sl.dk/domsanbragte

Netværksansvarlig:

Johs. Jørgensen, Ørskovvej 35,

Snebjerg, 7400 Herning

Tlf. 9716 2850

e-mail: nhoa4@ringamt.dk

Ældrewww.eldrenetverket.dk

Netværksansvarlig:

Jytte Juul

Kejsergade 8, Bov, 6330 Padborg

Tlf. 7467 5267

e-mail: jj@eldrenetverket.dk

Økonomiansvarlig:

Else Marie Sørensen

Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelses-handicappedewww.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:

Vanda Thorup

Hjemmestøtten, Grønnegade 47, 1.

8000 Århus C

Tlf. 8676 0414, mob. 5157 5512

bofhjemstgroenneg@fa.aarhus.dk

Økonomi- og hjemmsideansvarlig:

Lars Hodal

Tlf. 4576 4528

Stofmisbrugsområdetwww.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:

Ingelis Langgaard

KABS, Bakken 3

2600 Glostrup

Tlf. 2032 7151

e-mail: inglan@kabs.kbhamt.dk

Økonomiansvarlig:

Ingrid Lund Sørensen

Tlf. 5150 2782

e-mail: ings@fa.dk

Kuratorer/-familieplejekonsulenterwww.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:

Vibeke Reinhard

Storegade 56, 4800 Stege

Tlf. 2041 8973

e-mail: vir@moenkom.dk

Døvewww.sl.dk/deaf

Netværksansvarlig:

Anne Buss

Center for Døve AJ

Oktobervej 22, 2730 Herlev

Tlf. 4485 6048 / 2140 2503

e-mail: annebuss@tdcadsl.dk

Sindslidendewww.sl.dk/sindslidende

Bjarne Møller:

Tlf. arb. 7789 6165/5157 6621

Tlf. priv. 8616 7034

Mail: bm@fa.aarhus.dk

Morten Schuster

tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutionerwww.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:

Gitte Dam

Munkebakken 9, Skærup

7080 Børkop

Tlf. 7583 3444 / 5151 9301

gdam@cfa.vejleamt.dk

Økonomiansvarlig:

Ina Nielsen

Tlf. arb. 6310 5018

Bosteder for børn og unge med varigt nedsat funktionsevnewww.sl.dk/nedsatfunktionsevne

Netværksansvarlig:

Jan Kotschenreuther

Camillehusene, hus 7, 9 og 13

Bank-Mikkelsens Vej 13,

2820 Gentofte

Tlf. 3957 3821 eller 3957 3820

Økonomiansvarlig:

Maja Rongen Jensen

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelserwww.sl.dk/fritidstilbud

Netværksansvarlig:

Vinni Pedersen

Café Himmelblå, Sydtoften 8

7200 Grindsted

Tlf. 7532 5950, svp@grindsted.dk

Økonomiansvarlig:

Linda Ruby, tlf. 7554 3443,

liru@kolding.dk

Marginaliserede og udstødtewww.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:

Peder Larsen

St. Dannesbo

Bryllevej 20, 5250 Odense SV

Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:

Gitte Helle Lundgren

Tlf. 6396 0211

gilu@dannesbo.fyns-amt.dk

Opholdsstederwww.sl.dk/opholdssteder

Netværksansvarlig:

Jack Volkmann

Bakkegården, Ranvstrupevej 2

Gundslevmagle, 4863 Eskildstrup

Tlf. 5445 4541

bakkegaardenfalster@tdcadsl.dk

Familieplejewww.sl.dk/familieplejenetværk

Netværksansvarlig:

Lilli Bach Andersen

Løjenkærvej 16, 8300 Odder

Tlf. 8692 8257

mail: toesen@andersen.tdcadsl.dk

Småbørns- og familieinstitutionerwww.sl.dk/småbørnsinstitutionerwww.sl.dk/familieinstitutioner

Jette Hørby

Vallø Strand

Tlf. 5626 0555

Faglige netværk i SL

Undertegnede ønsker at indmelde mig i nedennævnte faglige netværk i SL

Netværkets navn: _____

Fornavn(e): _____

Efternavn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Privattelefon: _____

Arbejdstelefon: _____

CPR-nr.: _____

Stillingsbetegnelse: _____

Arbejdsplads: _____

Mit arbejdsområde omfatter: _____

Indsendes til SL, Brolæggerstræde 9, 1211 København K

SL's faglige netværk for Hospitalspædagoger ved somatiske og psykiatriske afdelinger/ambulatorier afholder konference og landsmøde den 28. april 2006

Tema:	„Sig det“ Fra glad kultur til sur kultur - eller er det nu omvendt? Hvordan påvirkes vi som fagpersoner af vores arbejdsmiljø. Foredragsholder Georg Ørskov vil, ud fra en humoristisk vinkel, tage udgangspunkt i forandringsprocesser, ændringer i virksomhedskulturen og om hvordan vi får vendt vores forventninger, så vi tør håbe og risikere at blive skuffet. Forfatter Thomas Milsted vil beskæftige sig med emnet stress og psykisk arbejdsmiljø, og hvorledes vi kan forholde os til dette i det daglige arbejde og undgå udbrændthed.	Pris:	Medlemmer af netværket: 545 kr. inkl. morgenkaffe/te, frokost samt aftensmad. For øvrige deltagere til oplæggene: 645 kr. inkl. morgenkaffe/te, frokost samt aftensmad. Der gøres opmærksom på at Landsmødet er for medlemmer af netværket, hvilket vil give en pause for „ikke medlemmer“.
Deltagere:	Medlemmer af fagligt netværk for Hospitalspædagoger ved somatiske og psykiatriske afdelinger/ambulatorier. Til oplæggene vil medlemmer af anden organisation kunne deltage mod betaling af en merpris.	Tilmelding:	Senest fredag d. 10. marts 2006
Tid:	Fredag d. 28. april 2006	Program:	09.00-09.30 Registrering samt morgenkaffe 09.30-09.45 Velkomst 09.45-11.30 Oplæg v/Thomas Milsted, forfatter og leder i center for stress 12.00-13.00 Frokost 13.00-14.00 Generalforsamling 14.00-14.15 Pause 14.15-16.30 Oplæg v/ Georg Ørskov, foredragsholder 17.00- ? Spise og hygge
Sted:	Vejlefjord Kursuscenter, Vejlefjord, Sanatorievej 26, 7140 Stouby.		Tilmelding via SL's hjemmeside: www.sl.dk/kalender

Fagligt Netværk for SL-medlemmer, der arbejder i Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser Landsmøde d. 9.-10. marts 2006 Kursuscenteret Kystgården, Østerøvej 119, 5800 Nyborg

Pris: Enkeltværelse med forplejning – Medlemmer af SL: 1230 kr.
Andre organisationer (kun hvis der er plads): 1780 kr.

Tilmeldingsfrist: 16. februar 2006

Rammeprogram

Torsdag d. 9. marts

kl. 9.00-10.00 Morgenkaffe og indskrivning

Formiddag

Vi modtager på § 88 stederne et større

antal brugere, som tilhører gruppen sent udviklede og brugere som har psykiske problemer. Hvordan bliver vi bedre til at forstå og indfri de forventninger og krav denne brugergruppe stiller. V/Ole Schmidt, forældre og bestyrelsesmedlem i foreningen Ligeværd.

Eftermiddag

Hvordan kan vi som pædagoger skabe forståelse hos brugeren, at det er nødvendigt at spise sundt?
V/Thomas Gruppe. Thomas og Marie Louise Knigge som har udgivet pjecen „Udviklingshæmmede livsstil og overvægt, mad til forhandling“

Fredag d. 10. marts

Fredag formiddag giver skuespiller Brian Hansen et lærende og underholdende input i, hvordan non-verbale signaler har fem gange så stor gennemslagskraft som det verbale udsagn.

Vi slutter med frokost.

Tilmeldingsfrist d. 16. februar via SL's hjemmeside: www.sl.dk/kalender

Vi har reserveret 30 værelser så det bliver først til mølle princip.

Glædeligt gensyn/ Netværksledelsen

Nordjyllands Amt

SL-kontor:

Skansevej 90B
9400 Nørresundby.
Tlf. 9812 9899 – fax 9812 9129.
E-mail: nordjylland@sl.dk
Hjemmeside: www.sl.dk/nordjylland
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag og onsdag 9-12 og 12.30-15, torsdag 12.30-17, fredag 9-12 og 12.30-14.
Amtskredsform.: Peter S. Kristensen.
Tlf. privat: 9883 8700.

A-kasse:

Tlf. 9930 7530.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Viborg Amt

SL-kontor:

Vendersgade 5, 8800 Viborg.
Tlf. 8661 3561 – fax 8662 8280.
E-mail: viborg@sl.dk
Telefontid: mandag-onsdag 10-13, torsdag 13-17, fredag lukket.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.
Amtskredsformand: Poul Ole Jensen.
Tlf. privat: 9787 5425

A-kasse:

Samme adresse som ovenfor.
Tlf. 8661 3200 – fax 8662 8280.
Telefontid: mandag-tirsdag 10-13, torsdag 13-17, onsd. og fredag lukket.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.

Århus Amt

SL-kontor:

Frichsparken,
Søren Frichs Vej 42, C, stuen
8230 Åbyhøj
Tlf. 8730 8590.
Fax 8619 3767.
E-mail: aarhus@sl.dk
Åbningstid: mandag 9.30-12, tirsdag-onsdag 9-12, torsdag 13-17, fredag lukket.
Amtskredsformand: Verne Pedersen.
Tlf. privat: 8655 0539.

A-kasse:

Tlf. 8730 8595.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Ringkjøbing Amt

SL-kontor:

Knud Rasmussensvej 10,
7500 Holstebro.
Tlf. 9610 1100 – fax 9610 1109.
E-mail: ringkjoebing@sl.dk
Åbningstid: mandag 9.30-14.30, tirsdag og onsdag 9.30-13.00, torsdag 13-16, fredag lukket.
Amtskredsformand:
Kirsten Hornbæk.
Tlf. privat: 2045 2716.
A-kasse:
Tlf. 9610 1101.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor, dog mandag 9.30-12.00.

Vejle Amt

SL-kontor:

Dæmningen 38, 7100 Vejle.
Tlf. 7583 1199 – fax 7583 5115.
E-mail: vejle@sl.dk
Åbningstid: Tirsdag, onsdag og fredag 9-12.30, torsdag 12.30-17, mandag lukket.
Amtskredsformand: Hanne Ellegaard.
Tlf. privat: 7582 2028.

A-kasse:

Tlf. 7583 1199.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Ribe Amt

SL-kontor og A-kasse:

Kongensgade 35, 6700 Esbjerg.
Tlf. 7518 0066 – fax 7512 8700.
E-mail: ribe@sl.dk
Åbningstid: tirsdag, onsdag og fredag 9.00-12.30, torsdag 12.30-17.00, lukket mandag.
Personligt fremmøde helst efter aftale.
Amtskredsformand: Michael Madsen.

Sønderjyllands Amt

SL-kontor:

Skånevej 13, 6230 Rødekro.
Tlf. 7366 1940 – fax 7366 1939.
E-mail: soenderjylland@sl.dk
Åbningstid: tirsdag, onsdag og fredag 9-12.30, torsdag 12.30-17, mandag lukket.
Personligt fremmøde helst efter aftale.
Amtskredsformand: Poul Flack-Jensen.
Tlf. privat 2085 8828.

A-kasse:

Tlf. 7366 1948.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstider som ovenfor.

Fyns Amt

SL-kontor:

Danmarksgade 16, 5000 Odense C.
Tlf. 6611 0874 – fax 6590 6653.
E-mail: fyn@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 10-14.
Amtskredsformand: Susanne Døssing.
Tlf. privat 6610 7532.
Jobanvisning: tlf. 6611 0874.

A-kasse:

Tlf. 6611 0874.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Storstrøms Amt

SL-kontor:

Torvet 2, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 5484 1919 – fax 5484 1917.
E-mail: storstroem@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 10-14. Telefontid: 9.30-12 og 12.30-14.
Konst. amtskredsformand: Inge Jordan.
Tlf. privat: 5460 5860.

A-kasse:

Tlf. 5484 1918.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Hvor skal man henvende sig?
Alle henvendelser skal rettes til SL's amtskredscontorer.

Ved spørgsmål i forbindelse med arbejdsløshed og arbejdsløshedsdagpenge skal der rettes henvendelse til det lokale a-kassekontor.

Ved spørgsmål i forbindelse med efterløn (efterlønsbevis, overgang til efterløn, skattefri præmie etc.), skal der rettes henvendelse til efterlønsgruppen tlf. 8744 8550 alle hverdage fra 10-15.

Undtaget herfra er dog følgende: spørgsmål om medlemskab (ud- og indmeldelse, overflytning, navn/adresseændring, ændring i ansættelsessted, kontingent mv.) rettes til SL's hovedkontor (adresse og tlf.nr. se modsatte side). Forespørgsler kan rettes telefonisk, men alle ændringer bedes rettet skriftligt med angivelse af medlemsnummer (= cpr.nr.).

Vestsjællands Amt

SL-kontor:

Japanvej 3, 4200 Slagelse.
Tlf. 5856 5452 – fax 5856 5450.
E-mail: vestsjaelland@sl.dk
Hjemmeside: www.sl.dk/vestsjaelland
Åbningstid: Mandag lukket, tirsdag til torsdag 9-15, fredag 9-13.
Amtskredsformand: Jan Viium.

A-kasse:

Tlf. 5856 5452
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Roskilde Amt

SL-kontor:

Hersegade 20, 1.th., postboks 614, 4000 Roskilde.
Tlf. 4636 7725 – fax 4634 6669.
E-mail: roskilde@sl.dk
Åbningstid: mandag, onsdag og torsdag 9.30-12 og 12.30-14, tirsdag 13-16, fredag lukket.
Amtskredsformand: Britta Leth Madsen.
A-kasse:
Tlf. 3525 0720.
Hejrevej 43, 5., 2400 København NV
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, lukket mandag.

Frederiksborg Amt

SL-kontor:

Østergade 6 B, postboks 100,
3400 Hillerød.
Tlf. 4820 9240 – fax 4820 9249.
E-mail: frederiksborg@sl.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 10-14, fredag lukket.
Dagligt lukket fra 12-12.30.
Amtskredsformand: Elin Jensen.
A-kasse:
Tlf. 4820 9246.
Østergade 6, 1., postboks 177,
3400 Hillerød.
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag, ons-

dag og fredag 10-14.30, torsdag 14-16.
Dagligt lukket fra 12-12.30.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.

Københavns Amt

SL-kontor:

Hejrevej 43, 5.,
2400 København NV
Tlf. 3525 0700 – fax 3525 0718.
E-mail: kbh-amt@sl.dk
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, mandag lukket.
Amtskredsformand: Uffe Torup Kristensen.
Tlf. privat: 4828 6755.

A-kasse:

Tlf. 3525 0720.
Samme adresse som ovenfor.
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, lukket mandag.

Bornholms Regionskommune

SL-kontor:

Storegade 38, 3700 Rønne.
Tlf. 5695 7136 – fax 5694 5204.
E-mail: bornholm@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 9-14.
Amtskredsformand: Niels Jørgensen.

A-kasse:

Tlf. 3525 0720.
Hejrevej 43, 5., 2400 København NV
Åbningstid tirsdag til fredag 9.00-13.30, lukket mandag.

Københavns og Frederiksberg Kommuner

SL-kontor:

Hejrevej 43, 5.,
2400 København NV
Tlf. 3525 0710 – fax 3525 0718.
E-mail: kbh-frb@sl.dk
Åbningstid: tirsdag til fredag 9-13.30, mandag lukket.
Amtskredsformand: Ole Larsen.
Tlf. privat: 3332 1819.

A-kasse:

Tlf. 3525 0720.
Samme adresse som ovenfor.
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, mandag lukket.

Akassen København, Frederiksberg, Roskilde, Bornholm:
E-mail: slak@sl.dk

SLA – Efterlønsgruppen

Postboks 2480
Søren Frichs Vej 42 C, Stuen
8230 Åbyhøj
tlf. 8744 8550
E-mail: efterloensgruppen@sl.dk
Åbningstid: alle hverdage fra kl. 10-15

Pædagogstuderendes LandsSammenslutning

Bredgade 25 F
1260 København K
Åbningstid: Mandag-onsdag 10-15, torsdag 10-17, fredag lukket.
Telefon: 3393 0911.

Socialpædagogen

Nr. 3 / 2006 / 10. februar

Når Peter ikke vil i bad

Ny bog målrettet personalet på handicapområdet hjælper med til at skelne mellem ægte og falske etiske dilemmaer

Af Kurt Ladefoged

ETISK DILEMMA ■ Hvordan håndterer man som omsorgsperson et etisk dilemma? Det har Udviklings- og Formidlingscentret på Handicapområdet netop udgivet en bog om, skrevet af en centrets medarbejdere, cand. mag. i filosofi Søren Kayser.

I den let tilgængelige bog „På den anden side – etik, dilemmaer og omsorg“ indleder Søren Kayser med at afklare begreberne moral og etik og diskuterer etiske overvejelser over for lovgivning. Således bør man som omsorgsarbejder tænke på, at lovgivning er til for at beskytte den enkelte, og at man ikke bare kan bryde loven, fordi man synes den er uetisk.

Samtidig slås fast, at når man arbejder med professionel etik, har man særlig stærke forpligtelser, og at man som omsorgsarbejder har særlige etiske værdier: Man skal yde omsorg. Og man skal have respekt for retten til selvbestemmelse hos dem, man hjælper.

Disse to etiske værdier kan somme tider støde imod hinanden. Det illustreres her med det klassiske eksempel med Peter, der ikke vil gå i bad.

Som medarbejder står man med et etisk dilemma: 1. Man bør sørge for, at Peter kommer i bad, fordi han afvises af omverdenen på grund af sin dårlige hygiejne.

2. Man bør ikke tvinge ham til det, fordi han skal have ret til selv at bestemme.

Som medarbejder kan man ikke gøre begge ting. Og uanset, hvad man gør, svig-

ter man sin etiske pligt. Der opstår med andre ord et etisk dilemma, når man har pligt til at gøre mere end én ting. Man kan ikke løse problemet ved kun at vaske den ene halvdel af Peter.

Falsk etisk dilemma

Spørgsmålet er imidlertid, om der i alle tilfælde reelt er tale om et reelt etisk dilemma: Bogen opstiller tre betingelser, som skal være opfyldt:

- Du skal have to etiske pligter.
- Pligterne skal være lige vigtige.
- Det skal være nødvendigt at vælge mellem dem.

Der vil være tale om et falsk etisk dilemma, hvis ikke alle tre betingelser er opfyldt. Det vil for eksempel været et falsk etisk dilemma, hvis problemet skyldes et pres fra Peters forældre om at få ham i bad, mens personale og Peter selv ikke finder, at det er et problem. Presset fra forældrene vil været et dilemma, men det vil ikke være etisk.

Når den ene etiske pligt er vigtigere end den anden, er det heller ikke et etisk dilemma. Hvis for eksempel Peter ønsker selv at tilberede sin mad, vil det normalt være medarbejderens pligt at hjælpe ham til at opfylde dette ønske.

Men når Peter insisterer på at anvende og fortære gamle og fordærvede madvarer, som truer hans liv og helbred, så bortfalder hans ret til selv at vælge. Så overstiger pligten til at drage omsorg for hans liv og helbred pligten til at respektere hans valg.

Bogen giver også et eksempel på, at Peters uvilje mod at gå i bad måske har rod i hans fortid. Hans uvilje kan skyldes, at han tidligere har boet et sted, hvor han skulle dele bad med en anden beboer, som var voldelig mod ham i badeværelset.

Hvis man således ved at analysere situationen og handle anderledes ved at gøre Peter tryk ved at gå i bad, kan det, som oprindeligt så ud til at være et etisk dilemma, vise sig ikke at være det alligevel.

Bogen giver en række praktiske anvisninger på, hvordan man håndterer etiske dilemmaer – herunder en refleksionsmodel. Den sidste del af bogen er en teoretisk del, der beskriver de filosofiske teorier, der ligger til grund for bogen.

kl@sl.dk

„På den anden side – etik, dilemmaer og omsorg“ Af Søren Kayser. 75 sider. Pris: 40 kroner plus porto og ekspedition. Bestilles hos UFC Handicap. Telefon 5767 4646 eller på hjemmesiden: www.ufch.dk